Ն. 4441 1880 ՕԳՈՍՏՈՍ 28 ԲԷՆԶԵԷՆՊԻՀ — ԵՒԿԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 9 ԲԷՆԶԵԷՆՊԻՀ Ն. 4441

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻ

Իսթանպոլ իչին
Պիր սէնէ մէհիտիյէ 10
»
Ալթը այ 5
Իւչ » » 2 1/2
Պիր նիւսխէ 40 փարա մէհիտ։

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէհիտիյէ 10
Ալթը այ, » 6
Բօսթա իւճրէթի պիրլէ այիտ տիր։

Մասիսի Լեռ

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

Իլանսըրարնա գօնուլմասան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղ.

Մէքթուպլար Կ. Թ. Փանոսեան խամինէ եազըլըր

Իսթանպոլտա, Պալաթատա Բէնի Շէնգիզ-պազարընտա Իրսի խանէնտա Ն. 41։

١٢٩٧ ԶԻԼԳԻՏԷ։ — ՄԻՆԱՏԻՒ ԻՐԱՒԻԵԱՆ — ١٢٩٩ ԱՂՈՍԹՈՍ ٢٨

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 7 սեպտ.

Բարլամէնթօ թաթիլ օրունմադ միւնասէպէթիյլէ, գրալիչա հաղրէթլէրի թարաֆընտան իրատ օրունան նութգը ըէսմիտէ, միւշարիէյհա հաղրէթլէրի, Ինկլիթէրրա տէվլէթի տիւէլը էճենէպիեէտէն թէմինաթը միւսալէմէթ քեարանէ ախղ իթմէքտէ պէր տէվամ օրունու, վէ Պապը Ալի, Դարատաղ հագընտա օրան թէհլիւտաթընըն իճրասընա ըրղա կէօսթէրմէտիկինտէն, մէսէլէ յի մէղքիւրէնին հալլի իչին, տէվլէթլէր միւնասիպ կէօրիւ ըլէրի վէսայիթէ տայիր հիւքիւմէթի Օսմանիէեէ մալիւմաթ վէրմէյի, վէ Եվրօբա տէվլէթլէրի, Եուրան հուտուտու մէսէլէսի իլէ վիլայէթը Շահանէնին ուսուլ վէ իտարէսի, վէ էրմէնիստան հագընտա խուսուսա իճրա իտիլէճէք իսլահաթ մատտէլէրինտէ էֆքեարլարընը հիւքիւմէթի Օսմանիէեէ պիլտիրմէյի, վէ Եվրօբա իթթիֆագը սապիթ վէ պէր քէմալ իտուկինի, վէ իթթիֆագը մէղքիւրը գուվվէթիյլէ Պապը Ալիյէ իտիրէն թաղեիդ իւզէրինէ, Շարդտա թէէմինի իւմմ ու ասայիշ իչին լազըմ կէլէն թէտապիրին իթթիֆաղընա հիւքիւմէթի Օսմանիէեէյի մէճպուր իթմէք նօգթայի մագսուտէսինէ վիսուլ պուլունմասը մէմուլ պուլունտուղունու, վէ Աֆղանիստանտա տախի եագընտա իեատէյի ասայիշ օրունմասը իւմիտ իտիլտիկինի պէհան պուեուրմուշլար տըր։

Թայմս ղազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, Պապը Ալի տիւէլը մուազամա նէգալնտէ պուլունան սիւֆէրասընա պիր գըթա թահրիրաթ կէօնտէրէրէք, Նիւմայիշի պահրինին թէէխիրի իճրասը զըմիընտա գապնէթօլարա բէճա իտիլմէսինի իչար իթմիշ տիր։

Թուլոն, 8 սեպտ.

Ֆրիէտանտ վէ Սիւֆրէն նամ Ֆրանսըզ զըրհը սէֆինէլէրիյլէ Իրսնտէլ նամ ավիզո վարօրու, պու կիւն Բակիւզաա միւթէվէճիհէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Բակիւզա, 8 սեպտ.

Թուզիտէ թօբլանմըշ օրան Արնավուտլարըն մուգավէմէթ իթմէք իսթէէճէքլէրի զանն օրունմագտա տըր։

Ոէն-Բէթրէսպուրկ, 8 սեպտ.

Զին վէ Ռուսիա պէյնինտէքի միւշքիւլաթ թէսվիեէ օրունմուշ տուր, վէ պիր մուահէտէ ագտի թէգարբիւր իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի կիւն սապահլաեէն քեաֆէյի սիւֆէրա Արմանիա սէֆարէթխանէսինտէ իճթիմա իթմիշլէր տիր։

Միւզաքէրէլէրի Դարատաղ մէսէլէսինէ տայիր օրուպ, ալընան մալիւմաթա կէօրէ, սէֆիրլէր Տուլչինսնուն հէման թէսլիմի միւմքին օրտուղու հալտէ, մասլահաթ բէք զիեատէ քէսպի սուհուլէթի իտէճէկինի Պապը Ալիեէ պիլտիրմէկէ գարար վիրմիշլէր, վէ տէրհալ պիլտիրմիշլէր տիր։

Պունուն իւզէրինէ վիւքէյայի ֆիխամ իլէ, սէտարէթի վէ պաշ վէքեալէթի ֆաազուլլարը, մապէյնի հիւմաեունտա իճթիմա իլլէյիպ, ադտ օրունան մէճլիսի ֆէվգէլատէ Բիզա բաշա իլէ տէֆթալէ մուխապէրէ իլլէմիշ տիր։

—Միւտէթի նիզամիէյի ասքէրիեէլէրի խիթամ պուլան գուրա նէֆէրաթընան պիր խայլիսի, տիւնքի կիւն Իտարէյի Մախսուսէ բօսթա վաբօրույա մէմլէքէթլէրինէ կէօնտէրիլմիշլէր տիր։

—Ասքէրի պահրիեէյի շահանէնին եիւզ պաշը բիւթպէսինէ գատտար պուլունան զապթանընա թամ; վէ բիւթպէյի մէղքիւրէնին մաֆէվգինտէ պուլունանլարա նըսբէֆ մաաշ վէրիլմիկի իչիտիլմիշ տիր։

—Բուսումը սիթթէտէ վուգուպուլան իրթիքեապը մալիւմէ տայիր վէրիլէն մալիւմաթը ախիրէեէ կէօրէ, մահուտ 100 միլիոնը հիյնի թագսիմինտէ, օտատան իչէրիեէ պիթտուխուլ, միրալարը ճէպի իրթիքեապլարտա քէչֆ իտէն զաթ, ըուսումը սիթթէ միւշավիրի Սէլիմ էֆէնտի օրուպ, շիմտի պիլ էթրաֆ իճրա գըլընան իսթինթագը ֆէզլէքսինտէ Ֆէթհի պէյ վէ Մ. Խրիսոլիսն վէ սայիր միւրթէքիպլէր իդարարը իրթիքեապ իթմիշ օրուգլարընան, պունարրն մէհաքիմի ճազաիեէճէ իգթիդա իտէն ճէզալարը պունտան պէօյէ թէրթիպ օրունմագ իւզրէ, շիմտիյէ մէմուրիեէթլէրինտէն թարա օրունմահա գարար վիրիլտիկի, Վագըթտա օգունմուշ տուր։

—Պունտան պիր պուչուդ այ էվվէլ, Գալաթա կէօմրիւկիւ վէզնէսինանէն պիր թօպա տէրունինտէ պէն տահա սիմ մէճիտիեէ ախղ ու սիրգաթ իտէրէք, ֆիրար իթմիշ օրան մէշհուր սապաղալը Պիլճի Դաթն, իչպու սալը կիւնիւ ըուսումը սիթթէ սէր միւֆէթթիշլիկի թարաֆընտան տերտէսթ օրունարագ, հիւքիւմէթի Սէնիյէեէ թէսլիմ դըլընմըշ տըր։

—Տիրլօմասի տայիրէլէրինտէ մուհադագ օրարագ սէօյլէնիլտիկինէ կէօրէ, պարօն Հայմէրլի, բրէնս Պիզմարդ իլէ միւլադաթընտա, միւշարիէյհին նազարը տիգգաթընը, Ռուսիատան Պուլկարիստանա տայիմա տաքէր վէ սիլահ կէօնտէրիլմէսի իւզէրինէ տավէթ, վէ Ավստրիա-Մաճարիստան տէվլէթինին Կալիցիատա վագը Ռուս հուտուտունտա պիր օրտու ճէմինէ մէճպուր օրաճաղընը պէեան էյլէմիշ տիր։

—Բանաղան թաթիլինտէն էվվէլքի ուսուլ վէ կիւն վէ սաաթլարտա թէտրիս օրունմագ իւզրէ, իչպու չէվվալը 13 իւնճիւ ճիւմա իրթէսի կիւնիւնտէն իթթիպարէն, Հուգուգ մէքթէպի տէրսլէրինէ պաշլանըլաճագ տըր։

—Պէյօղլունտա Վէրտի թէաթրօսունտա իճրայի լուպիեաթ իթմէքտէ օրան Պէնի Զուգ-Զուգ նամ Արապ ճանպազ թագըմ, տիւն կիճէ Եըլմազ սերայը ալիսինտէ իճրայի լուպիեաթ իթմիշ տիր։

—Էվրօբա զազէթալարընա վէրիլէն մալիւմաթա կէօրէ, Ռուսիա սէֆիրի բրէնս տը Նօվիգօֆ, Ռուս միրալայը Գոմարօֆուն գաթիլի պուլունան Վէլի Մէհէմմէտին իճրայի միւճազաթընը լանէգարի թալէպ իթմէքտէ իմիշ։

—Գրէտի Լիսնէ պանդասը մուամէլաթընա Մ. Լըմուան իլէ պիրլիքտէ նէզարէթ իթմէքտէ պուլունան Մ. Լէօն Լէհէրիսէյ, տիւնքի կիւն Բարիսէ միւթէվէճիհէն Տէբիսատէթտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Միւսիմիէյհ, մէղքիւր պանդասընըն Նիւ-Եօրդ շիւպէսինէ թային դէլընմըշ օրտուղու ճիհէթլէ, Բարիսատէն տօղրուճա Ամէրիգաեա կիտէճէք տիր։

—Պաթումանան հիճրէթ իտէն օն պին Լազ ֆամիլեասը, եազընտա էրմէնիսթանտա իսքեան իթտիրիլէճէք տիր։

—Հօրանամ Ամթինա զազէթասը, Արնավուտ հէյեէթի իթթիհատիեէսի 27 նէֆէր վէքիլլէրի թարաֆընտան, յուլիս 15 թարիխիյլէ ագտ վէ իմզա դըլընան մուգավէլէնին սուրէթինի նէշր իթմիշ, վէ պունուն խիւլասայի մէպլի Ֆար տիւ Պօսֆօրտա կէօրիւմիշ տիր։

«Պէրլին գօնֆէրանսը, Արնավուտլուքուն ըուհու մէսապէսինտէ օրան Եանեա, Նարտէ, Բրէվէզա, Մարկրլիճ, Բարկա վէ Բարամիթիա նամ նահիյէլէրի Եունանիստանա թէրք էյլէմիշ օրտուղունան, 18 եաշընտան 70 եաշընա դատտար պիրա թէֆրիդի մէղհէպ, պիթիւն էյլի սիլահ թուտան Արնավուտլար վաթանը մուգատտէպէրինի մուհաֆաղա մագսէտիյլէ, կէրէք թապի օրտուղլարը սալմանտէր Սէօրյէ իլէ պէրապէր, վէ կէրէք Պապը Ալի գօնֆէրանս գարարլարընը գապուլէ մէճպուր օրտուղու հալտէ, եալընըզ պաշլարընա տիւշմէն իլէ մուհարէպէեէ մէճպուր սըրլար։ Հէր պիր գաղատա, մէմուրիեէթլէրի, ասքէրի միլլեէյի թէշքիլ վէ թէնզիմատէն իպարէթ օրաճագ պիր գօմիսիօնու մախսուս պուլունաճագ, վէ պու ասքիր էհալինէն մալընը կէօզէթմէկէ մէճպուր օրուպ, ադքի թագտիրտէ միւթէճասըրլարը չէտիտէն թէէտիպ վէ միւճազաթի օրունաճագլար տըր։»

—Պայրամտան պիր իլի կիւն էվվէլ Պապը Ալիեէ մաաշ իթա օրունտուղու սըրատա, տախիլիեէ տայիրէսի ադլամընան պիրինին մուխասէսաթընտան եիկիրմի պին ղրուշ դատտար նօգսան ղուհուր իթմիշ օլմասը իւզէրինէ, օտաճբլարընը թահթը թէվզրգի վէ իսթինթագա ալտըրըլմըղընա տայիր Վագըթ ղազէթասընտա պիր ֆըգրա կէօրիլմիշ իմի։

Թէրճէմանը Հագըգաթտա օգունտուղունա կէօրէ, մէպլաղը մէզպուրուն սէհվէն տալիեէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ օրտուղու անլաշըլմաղլա, ատամ իրսալ օրունարագ օրատան ալտըրըլմըշ, վէ օտաճբլարընը տախի սէպկիլէրի թախլիեէ օրունմուշ տուր։

—Բաղար իրթէսի սապահըը, պիր գատտը, Դատըքէյ իսկէլէսինտէն հէնուզ հարէքէթ իթմէք իւզրէ օլան պիր վաբօրա ախլաեաճաղը սըրատա տէնիզէ տիւշմիշ, վէ գաբատան հէր նէ գատտար վաբօրու տուրտուրուպ, տէնիզէ պիր կէմի թայֆէսի էնտիրիմիշ, վէ պիչարէ գատտն տրանըրմըշ իսէ տէ, էսէրի սիլէ պուլունամամըշ տըր։

—Զըգան ճիւմա իրթէսի կիւնիւ էյլէտէն սոնրա, իլի Ամէմ Թագսիմնէ տօպչամագտարար իլէն, տէօրթ նէֆէր խըրսըզ պունլարը պիր թագրիպ էլմա տաղընա կէօթիւրմիւշլէր, վէ պէրինին պիր կիւմիւշ սաաթընը վէ տիկէրինին տախի օն եէտի օսմանլը լիրասընը գաբըպ ֆիրար իթմիշլէր տիր։

—Զըգան բազար իրթէսի կիւնիւ, պիր Միւսլիման Պաղչէ գաբուսունտան կէչէրքէն, խըրսըզըն պիրի սաաթընը գարմըշ, վէ էվվէլսի կիւն խըրսըզ Ուզուն չարշըտա պիր քիւչիւք սաաթճըեա կիտիպ, սաաթը սաթմագ իսթէտիկինտէ, հաճի Միրզա Մէհէմմէտ Ալի թէսմիեէ օրունան սաաթճը, մէղքիւր սաթըզգ սաաթ, քէնտի սօսթուճունուն սաաթը օրտուղունու տէրհալ թանընեարագ, մէրդում խըրսըզը թուտտուրմագ իւզրէ, պաղը թէտապիր իթթիխաղ էյլէմիշ, հալ պու քի խըրսըզ իչի անկաեբզ, եագաեբ էլէ վիրմէզտէն ֆիրար իթմիշ տիր։

—Ճիւմա իրթէսի սապահըը, Պէյօղլունտա Ինկիլիզ քիլիսէսի գուրպինտէ վագը պիր խանէեէ խըրսըզ կիրմիշ իսէ տէ, խանէ խալզը ուեանընըզընտան, խըրսըզ շահնիշինտէն ալթլաեարագ սավուշմուշ տուր։

—Խըրսըզլար Պէյօղլունտա Լինարտի վէ Տուգիս սօգաղլարընտա իճրայի սիրդաթ իթմէքտէն տուր օրմաեօրլար։ Նասըլ քի կէչէն սաաթ տախի իլի նէֆէր սարիդ, Լինարտի սօգաղընտա 35 նիմէրօրու խանէեէ կիրմէքլիկի թէճրիպէ իտարդ, [illegible] թըրմանարագ, խանէնին թա լուսթ գաթընա գատտար չէգմըշ իլէն, պիրտէն պիրէ, գուլիպէսինտէ բահաթ իթմէքտէ օրան պէքճի տիշարը չէգմըշ, վէ թապանճասընը աթէշ իթմէքլէ, մահէլլէ խալգընը ուեանընըզմըշ, վէ թապիսթիյլէ իսթ գաթտտա պուլունան խըրսըզ, մէրամը ֆասիսինէ մուվաֆֆագ օլամաեարագ, եիւքսէքտէն աշաղը ալթլամըշ, վէ տիկէր ըէֆիգի իսէ, պէքճիտէն պիր դաշ սօբա եէյլիպ, պէօյլէճէ իլքսի պիրլիքտէ դարանըլդտա զայպ օլմուշլար տըր։

—Օտէսսա զազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, շէհրի մէղքիւր բրիգատասընտա հէման հէր կիւն էթին, սիւտուն, սատէ եաղըն վէ սայիրէնին պահալաշմասընը սէպպէրէրինտէն պիրի, պու կիւնլէրտէ Իսթանպոլա Բոանթօ վաբօրույա 800, Բիօ-Կրանտա վաբօրույա 560, Օտէսսա վաբօրույա 500 վէ Ակրաէ վաբօրույա 635 ըէս հայվան կէօնտէրիլմիշ օլմասը տըր։ Պունտան ադտէմ, եէնէ Իսթանպոլ իչին կէօնտէրիլմիշ օլան քիւլլեեէթլի սըղըր տախի պունտան պաշդա տըր։ Պու կիւնլէրտէ 2000 ըէս հայվան տահա կէօնտէրիլէճէք իմիշ։

ՆԷՕԼՕՂՕՍ

Կէչէն կիւնլէր, Ատատա վագը Ռումիարընը պիր մէքթէպինտէ իճրա իտիլէն իմթիհան զիյնէթինտէ օգունան պաղը նութգլարտա վէ պէսթէլէրտէ, ատատագթա մուղայիր պաղը քէլամը վէ եախօտ ֆիրիրլէր պուլունտուղունա տայիր, պիր դաչ Ռում թարաֆընտան, Թէրճէմանը Հագըգաթ նամ Թիւրքճէ զազէթաեա, բրօթէսթօ դըլըգը պիր լայիհա թագտիմ օլունմուշ, վէ պունուն իւզէրինէ, կէրէք մէղքիւր զազէթա, վէ կէրէք սայիր թիւրքճէ զազէթալար, Ռում միլլէթինին պու հալինտէն տօլանը ատբաղանը վէ թահգիրամիզ լիսան եէթիմալ էյլէտիքտէն պաշգա, մէղքիւր զիյնէթլէրտէ, բաթրիգ էֆէնտի հազրէթլէրի տախի հաղրը պուլունտուղունտան, միւշարիէյհ այէ էյհինտէ տախի սիթթէմամիզ չէյլէր եազմըշլար իսի. վէ Ռում զազէթալարը տա պունլարա գարշը ճէվապլար վիրմիշլէր, վէ պու իլքի միլլէթ զազէթալարը պէյնինտէ, շէտիտա պիր միճատէլէ զուհուրա կէլմիշ իսի։

Պունուն իւզէրինէ, Թրաքի վէ եէնի պիր Ռումճա զազէթա օն պէշէր կիւն իչին թաթիլ իտիլտիքտէն պաշգա, Ռումճա զազէթալար իչինտէ էն միւթէպէրի օլան, վէ եէվմիյէ իւչ պին նիւսխէ թապ ու նէշր իտիլտիքտէ օլմասը սէօյլէնմէքտէ պուլունան Նէօղոս նամ միւքէմմէլ զազէթա տախի, իլքի այ իչին թաթիլ իտիլմիշ, վէ անինտէ, մէղքիւր զազէթանըն կէրէք քէնտի վէ կէրէք ատատիրը զարարլարընա պիր գարշըլըգ օլմադ իւզրէ, միլլէթի Ռումիեան պանքէրլէրի պէյնինտէ պիր իեանէ տէֆթէրի քիւչատ իտիլտիկի իչիտիլմիշ տիր։

Նասըլ քի զազէթալարտա օգունմուշ տուր, եալընըզ պուրատա պին ատէտ լիրա թօբլանմըշ օլտուղու կիպի, պիր իլքի միպինին տախի Եվրօպատա վէ մահալլի սայիրէտէ թօբլանճաղը տա, մէմուլի գավիտէն պուլունմադտա

Մասիս պունու եազարագ, միլլէթիմիզէ Ռում միլլէթի պէյնինտէ տէրքեաբ օլան չու աղիմ ֆարգը կիւզէլճէ իպրազ իթմիշ օլտուղունան, պիզ տէ եալընըզ պու գատտարճըգ իշարը քեաֆի ատտ իտէրիզ։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Խուսուսի պիր թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, Նիւմայիշի պահրի իճրասընըն գաթիէն մահը հալին 11 ինէ թաալիդ իտիլտիկի, վէ պու հավատիսին, պու սապահ Ամանս Հավաս մարիֆէթիյլէ խապէր վիրիլէն Ֆրանսըզ ազանսմասընըն Թուլոնտան հարէքէթի խապէրլիյլէ թաստիգ դըլընըրը, շիմտի չէգան Ֆար տիւ Պօսֆօրտա օգունմուշ տուր։

Էտիրնէտէն սեպտ. 3 թարիխիյլէ Մէսէնճըր զազէթասընա եազըեօրլար։

Տէտէ աղաճտան հալէա էմնիյէթի ումումիյէ հագգընտա ֆէնա խապէրլէր ալըեօրուզ։ Էհալի, կիճէ վէ կիւնտիւզ խանէլէրինտէն կիւճ հալ իլէ տիշարը չէգմագըզդա ճէսարէթի իտիեօրլար։ Հէր էվվէլ գաբուսու, մէմէքէթ իչինտէ տօլաշան հայտուտ ֆըրգալարընտան գօրգուլտուլունտան, գաբանմագտա վէ սէտտ չէքիմէքտէ տիր։ Ֆէնալըզըն պու տէրէճէ չօղալմասը մէսուլիեէթի, պաշլըճա գայմադամա այիտ տիր, չունքի միւմանէյհ զաեէթ կէվշէք պիր ատամ տըր։

Մէմուլ օլունուր քի, վալիմիզ, մէղքիւր չէհրէ զիեատէ սէպաթը վէ միսթայիտ պիր գայմագամ նասը իչին, իճապ իտէն թէտապիրէ թէշէպպիւս իտէճէք տիր։

Էմրի թիճարէթին մէնֆաաթը իչին, ումումուն նազարը տիգգաթը Օսմանլը բօսթասընըն մուամէլաթընա աթֆ օլունմագը տըր։ Նիմտի բօսթա իլէ մէքեաթիպ կէօն-

տերէնկէրտէն, բէշինէն ալթմըշ բարա բուլ բարասը ալընաղը, վէ բուլ մէքթուպար իւզէրինէ եաբըշըբըլըբը հալտէ, պիրտէ մէքթուպ սահիպլինին խանէսինէ կիտիտիկինտէ, այրըճատա օրատան նիկիրմի բարա ալընմադտա տբը։ Իշպու ճէպրի վերկի, պիւյիւք մէմուրլին մարիֆէթիյլէ մէնն իտիրմէլի տիր։

Թիւճճար տայիրէկերիմիզ, Ռումէլի Ճարգիտէ իճրա օլունան աչար կլթիղամը մատտէսիյլէ մէշղուլ աբրլար։ Սոն միւզաիտէ, մահը հալին 11 ինճի կիւնիւ վուգու պուլաճադ տբը, ֆաղաթ էքսէրիեթլէ քէօղկը կշինտէ կլթիղամ օլունաճաղը միւհթէմէլ կէօրիւնմէքտէ տիր։ Իհթիմալ տիր քի պու սուրէթ, մէնֆաաթբերէսթէր իշին խայբրը օլմասըն, լաքին քէօղկիւլէր մէ նամուսու թաճիրլեր իշին մէնֆաաթը տբը։

Ռումէլի վիլաեթլերի նիզամաթընը թէտգիգ մէմուր միխթիթի գամիսիոն թարաֆընտան նիզամնամէ լայիհասըյա պէրապէր տիւէլի մանթուալարընա կէօռտերիլէն պէեանամէ տիր.

Պէրլին ահանամէսինին 23 իւնճիւ մատտէսի մուճիպլինճէ, Ռումէլի էնալէթլերի իշին թանզիմ օլունան նիզամնամէնին պիր նիւսխէսինի լէֆֆէն սիղլերէ թագտիմ կէս քէսպի ֆայբ կլրիրմ։ Պապը Ալի, մուահէտէնին մէղքիւր մատտէսինէ թէվֆիկան, էնալէթլերտէ թէշքիլ օլունան գամիսիոնլար վասըթասը յա, նիզամնամէ լայիհասընը թանզիմ իթթիրէճէք եէրտէ, քէնտի թարաֆընտան թանզիմ օլունան պիր լայիհայը գամիսիոնա իթա կլրմիշ իսէ տէ, Օսմանը գամիսէրլերի, Պապը Ալինին մադտէի, գամիսիոնուն մուամէլաթընը գալայաթմադտան իպարէթ պուլունտուղունու պէեան իթթիֆաքլերինտէն։ լայիհայը մէղքիւրէ նադարը միւթալաաա ալընըպ, [illegible] մէթի Օսմանիէէնին գուվվէթ վէ իթթիհատընը իսալ իթմէքսիզին, Էվրոբանը Օսմանիտէ իտարէճէ զիեատէ ատէմի մէրքէզիէթ ուսուլինի թէէսիս իթմէք իւզրէ, մէղքիւր լայիհատա պաղը թատիրաթ իճրա վէ պէնալէր իլավէ իտիրմիշ տիր։

Եէնի նիզամնամէնին պիրինճի ահքեամը, մէմալիքի Օսմանիէէնին Էվրոբա գէթատընատքի պիլճիւմէ էհալիսէ, պիրա ֆարդ, թէմամը յա հուրրիէթի չալտիսէ վէ վիճատանիսէ իթա իթմէքտէ տիր։

Սահիպլի իմզալար, իշպու էսասի պէնամ տէրճ իթմէքլէ, մէմալիքի Օսմանիէէնին խայլի բանիսէտար օլան մէղքիւր էեալէթլերինտէ սուլհուն վէ էմնիյյէթի չալտիսէսինին պագա վէ մուհաֆազասընը թահթը նադարը իթթինատա ալմըշլար տբը։ Վալիլէր (1) իլէ մանէթլերինտէքի մէմուրլարընը պագասը թէէմին իտիրկ, վիլայէթչիլարընը վազիֆէսի տալտի իսրահ իտիրմիշ տիր։ Վալի իլէ միւսթէշարընը, մէղահիպի միւխթէլիֆէտէն օրմալարը, էմնիյյէթսիզլիք էսէրի օրմանը, գամիսիոնուն արզուսու վէճճ իլէ, պիլ մուգատէլէ միւսատատքեարլըգ վէ իթթիլաֆը էֆքեարա մէպնի տիր։ Վիլայէթ մէճլիսլերինին վազիֆի վէ նիզամաթը, թարագգիքեաթը մահէլլիէյի թէրվիճ էֆքեարընյա թանզիմ օլունմուշ տուր։

Օսմանը լայիհասընա միւնասիբ տայիմի գամիսիոն գապուլ օլունմամըշ տբը։ Լայիհանին ումուրը մալիյյէ ֆասլը տիգգաթը քեամիլ իլէ թէտգիգ օլունմուշ տուր։ Վիլայէթլերին տիւչարը ֆագիր օլմամալարը իշին, թէմիլ վարիատաթքն տէվլէթ թարաֆընտան սարֆը ճայիզ օլմասընընտան, վարիատաթ

(1) Զանն իտէրիզ քի, պու էէնի նիզամնամէ մուճիպինճէ, վալիլէր պէշ սէնէ իշին թայինին իտիլճէքլէր տիր։

իւքի գբսմա թագտիմ օլունմուշ, վէ պիյիւք գբսմը տէվլէթէ հասը իտիլմիշ տիր։ Պունունն մուգաբիլինտէ, տէվլէթ տախի իտարէյի վիլաեաթքն ինթիզամընը թէէմին, վէ թարիգի մէտէնիյյէթտէ թէրագգը իտէպիլմէլերի իշին, վիլաեաթա միգտարը քիֆայէ թախսիսաթ իթթա իթմէքտէ տիր։ Իշպու թէէմինաթ, վիլաեաթ իշին, գբյմէթտար վէ հուրրիէթ իւղրէ նիզամաթ թէրթիպ իտէճէք տիր։

Թիւրքիատա նէվահի ուսուլինին պիյիւք էհէմմիյէթի պուլունտուղունտան, ումուրը միքիեէ, ատլիեէ վէ ճողրաֆիա իշին նէվահի, էսաս իթթիխաղ օլունմուշ տուր, վէ էքսէրիեէթին հուգուգունա տայիմ բիաեէթլէ պէրապէր, թէզնիտ տախի իտիլմիշ տիր։ Գամիսիոն պուգաղիեէյի, պիր վազիֆէյի սուլհբէրվերանէ ատտ իլէր։

Եէնի նիզամնամէ մուճիպինճէ, գարիեէկերտէ իսթթիաբ մէճլիսլերի իպգա օլունմազլէ պէրաաբ։ Նահիյյէ վէ իտարէ մէճլիսլերինէ տահա զիեատ։ Թամթպիգ իտիրմիշ տիր։ Վէ գայէյի ինթիխապիեէ թահսին օլունուպ, ֆագաթ նիզատան արի պիր ուսուլը ինթիխապ պուլունմասը էլզեմ կէօրիւլմիշ տիր։

Մէհաքիմին թէշքիլատը իւղրինէ բէք չօղ միւդաքէրատ ճէրեեան էլզեմիշ տիր։ Սուլհ հաքիմէրի ուսուլը ճէտրտէսի, ուսուլը մուհաքէմէյի ատտէլէշտիրիպ, շիմտիեէ գառար բէք չօղ տէֆտիրգու պուլան թէմեիզ տավալարընը էքսիլթէճէք տիր։

Նիզամաթը ճէտրտէնին հիւնրի ճէրէեանը, իտարէյի ումուրուն նիզամընտա ճէրէեան իթմէսիյլէ օլապիլէճէկինտէն, պու խուսուսա տախի իթթինա օլունմուշ տուր։

Թիւրքիա կիպի պիր մէմլէքէթատ, էմնիյյէթի շախսիեէյի թէէսիս իտէօէք պիր գուվվէյի ճէսիմ թէշքիլի գառար էլզեմ պիր շեյ տահա եօգ տուր։ Իհթիեաճը մէղքիւրուն իքմալի իշին, ժանտարմա վէ բոլիս թէշքիլ օլունաճադ տբը։

Լայիհաեը ճէտրտէնին Արնավուտլուղուն պաղը գբթալարընտա իճրա օլունամտեաճաղը հադգընտա գամիսիոնու աճիզանէմիզէ եաղըն հասբլ օլմուշ տուր։ Էվրոբատա վաղը սայիր մէմալիքի Օսմանիէէնէ կէլինճէ, գամիսիոնումուզուն էֆքեարընճա, եալնըզ Տէրիսաատէթ իլէ հէվալիսի, նիզամնամը ճէտրտէտ ահքամընտան միւսթէնա օլմադ լազըմ կէլիր։ Ֆագաթ զանն օլունուր քի, Տէրիսաատէթ իլէ միւհագամէք էհալիսի տախի, նիզամնամը մէղքիւրէնին հուգուգ վէ միւսատատաթքնա մաղհար օլմաճաղլար տբը։ Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթինին, Պէրլին ահանամէսի վէ տէվլէթի Ալիեէ իլէ ատա իթթիֆի մուդավէլէ մուճիպինճէ, հուգուգը սիեասիեէ վէ տաքէրիեէսի, վէ եէնի բազար իլէ Պոսնա պէյնինտէ ատայիշի ումումինին մուհաֆազասը իշին, պէյն էլ տէվլէթէյն միւնադրա օլան մուղավէլաթ քէմալքեան իպգա օլունմուշ տուր։ Նիզամնամը ճէտրտէ ճէզայիրի պահրը Սէֆիատէ տախի ճարի օլապիլիր։

Նիզամնամը մէղքիւրէնին չըմալի պուլունան մահէլլէր, վիլաեէթլերէ վէ միւսթագիլ միւթէսարրըֆլըգլարա թագտիմ օլունաճադ տբը։ Պունլարընը հուտուտու, իհթիեաճաթը խտարէեէ մութաալիգ տուրէթտէ վէ էսասը գավիեէ իւղրէ, ճանիպը Պապը Ալիտէն թայինին օլունաճադ տբը։ Նիզամնամը ճէտրտէ հիւքմիւնճէ, միւթէսարրըֆլարընը խայլի մէսուլիեէթի պուլունաճադ տբը։ Վէլհասբլ մէմալիքի Օսմանիեէտէ չիմտիեէ գառար նիզամնամը միւսթահսէնէ էքսիք օլմամըշ խսէ տէ, պունլարընը իճ-

բասթընտա ալէսսէվիեէ նոգտան կէօրիւլմիւշ տիր։ Պինաէն ալէյհ զիյրտէ վաղը իմզա գամիսիոն ադասը, նէթիճէյի մուամէլէլերինի տէվլէթլերին հիմաեէսինէ թավսիեէ իլէ, խաճմը մէդալ խտէրլեր։

ԻՄԶԱԼԱՐ

ՊՐՕՆՇՎԷՅԳ, ԴՕԶԷՔ, ՕՊԱՐԷ, ՖԻՅՄՈՐԻՍ, ՎԷՐՆՕՎԻՆ, ՀԻԹՐՕՎՕ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼԻՍԱՆԸՄԸԶ

Միլլէթճէ իտարէմիզին, էսէֆ, վէ բէք չօգ էսէֆ օլունաճադ պիր հալտէ պուլունտուղունու, էվվէլիսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ պիլտիրտիք, վասանըմըզ տախի այնի հալտէ պուլունտուղունտան, պու կիւնտէ օնատան պահս իտէլիմ։

Միլլէթճէ սայիր գուսուշլարըմըզը, տօղրու սէ՛ղլէրէք խապէր վիրտիք։ Ղէմիզտէ, նէ գառար թէասսուպ, վէ հիտտէթի զուհուրա կէլմէքտէ իսէ, պու պապատէ տախի այնի հալին զուհուրա կէլէճէկինտէ կէրչի շիւբհէ եօգ իսէ տէ, արթըգ պիզ ալբշմըշ օլտուղումուզտան, վէ պիզտէն պաշդա քիմսէ մէրտիք իտիպ տէ գուսուլըարըմըզը խապէր վիրմէմէքլիկէ, արթըգ պու սօն սէնէլէրտէ, հէր քէս եէմին իթմիշ կիպի պիր հալտէ պուլունտուղունտան, անը տախի պիզ սէօյլէյէլիմ։

Պիզիմ լիսանըմըզճա, միգտարի քիֆայէտէ մանիմանթըմըզ պուլունմատըզընտան, միւրատըմըզ պաշդա պիր ճիհէթինտէն, եանի եէնիլիկինտէն, էսկիլիկինտէն, վէ զէնկինլիկինտէն, ֆագբըլըզընտան, վէ կիւզէլլիկինտէն, չիրկինլիկինտէն, վէ գրաբառը վէ եախսա աշխարհաբառը իւսթիւն թուրթուպ թուրմամտալարընտան պահս իթմէքլիք օրմանընը, իպա իքի նօգթա իւղերինէ, էհտի քիթապէթլերին, վէ քեռֆֆէյի միլլէթ զայրէթի չէքինէրին, նադարը տիգգաթլարընը տավէթ իթմէք տիր։

Պիրինճի նօգթա շուտուր քի, հէնուզ քիմսէ պիրմէքտէ տէյիլ տիր քի, ումումէն միլլէթիմիզ, նիհայէթ պիր կիւն, էկէր պիր ադատէմիտատա մալիք օրուր իսէ, գրաբառա՞ մը գալար միրէճէք եօգսա աշխարհաբառա՞ մը։

Ալէսսէվիյէ շիմտի գուլուսընբան, կէրչի իսմէն աշխարհաբառ տբը, հալ պու քի օնտա տախի նէ պիր հուտուտա վար տբը։ Վէ նէ տէ պիր մէթօտ, հէրէ միւբէմմէլ պիր քեռականութիւն պիրէ եօգ տուր։ Հէր գալէմ, քէնտի քէյֆինէ պիր թարիգ թուրմադտա տբը, շէյլէ քի, պիր թարաֆտան, սբրֆ աշխարհաբառ իշին, հէր ատամըն այրը այրը հոլվալար, խոնարհմանլար, դանունլար, ոճլար, վէ լուղեթլէր վէ հարֆլար գուլանբզլարը հալտէ, տիկէր թարաֆտան այիրլէր տախի, շէշիա շէշիա վէ ատրէճէ ատրէճէ, քէզալիք ատա պիր ուսուլ վէ պիր նիզամ թահթընտա օլմանբզ, ան-ճադ քէնտի քէյֆիլերինտէն պաղը պուլունտուղու թագտիրատ, աշխարհաբառը դրաբառա, վէ գրաբառը տախի աշխարհաբառտա դարբշաբարադ խոթիմալ իթմէքտէ տիրլեր։

Հէր քէս պիլիր քի, պաղբլարտա պիւթիւն պիւթիւն դրաբառ եազմադտա, վէ անըն զայրէթինի չէքմէքտէ տիրլեր։

Վէ իքինճի նօգթա տախի շուտուր քի, հէմ հէր քէս քէնտի քէյֆինէ, եէնիտէն եէնի լուղեթլեր իճատա իթմէքտէ, վէ անըն տա մութլադ սուրէթտէ էարդ օլմասընա զայրէթ կլրմէքտէ, վէ հէմտէ, իսմի խատարը, պիր պիրինտէն չօգ ֆարգը սուրէթտէ հարֆլար տէյիլթիրերէք թէրճէմէ կլրմէքտէ տիրլեր։

Քէզալիք հէր քէս տէ, հէր ուլում ու ֆիւնուն լուղեթլէրինի տախի, պիրեր լուղեթ այսուրարադ թէրճէմէ իթմէքլիկէ չալըշմադտա տբրլար։

Թօհաֆ եէրի շունտա տբը քի, պու լիսան սօֆուլուղունու պիր ֆաղկեթ զանն խէրէք զայրէթ չէքինէրը իշին, պիր նիզամ վէ պիր հուտուտա տա պուլունմատըղընտան, վէ քիմիսի Թալեանճատան, քիմիսի Ֆրանսըզճատան, քիմիսի Ինկիլիզճէտէն, վէ քիմիսի տէ Նէմճէճէտէն վէ լիսանը սայիրէտէն ալարադ թէրճէմէ իթմէքտէ օլտուգլարընտան, թասլիմթիյլէ, այնի լուղեթ իշին պէշօն տիւրլիւ թէրճէմէ բէյատա օլմադտա, վէ եէնիտէն եէնի եէթիշէն գալէմլերտէ տախի այնի լուղեթ իճատա իթմէքլիք արզու վէ զայրէթի թէվէկկիւա կլրէտիկինտէն, սահբլարը կիւնտէն կիւնէ արթմադտա տբը. շէյլէ քի, զէվալը էրմէնիճէ օգուեանլար, նասբլ անլաեաճադլարընը շաշբրմադտա տբրլար, չիւնքի մէղքիւր լուղեթլեր իշին պիր լուղեթ քիթապը տա եօգ տուր քի պագսընլար, վէ պու հալտէ լուղեթ քիթապը եաբմադըզ տա միմքին օլամազ, զիրա, պիր Ագատէմիա օլուպ տա, պունլարատան անճադ պիրինէ գաբար վիրմէտիքճէ, քիմսէ չըղբպ տա պիր լուղեթ քիթապընա թօրատաղ, թօբլասա տախի, քէնտինճէ անճադ լուղեթին պիրինի մադպուլ թուրթարադ եազաճաղընտան, վէ այիրլեր տէ եէնէ քէնտի իճատլարընը գուլանբզլ, վէ թարաֆկիրլերի տէ պուլունաճաղընտան, օգուեանլար իշին, մէղքիւր միշքիւլաթ պաղը գալաճադ տբը։

Վէյնտասը, եվվէլկերի, հիչ տէյիլ իսէ, հէր քէս, աշխարհաբառ խուսուսունտա, պաշլըճա իքի եէրէ, եանի պիր վենետիկէ, վէ պիր տէ իսթանպոլա, վէ եախսա Մասխէ պագարադ սիւլիք իթմէքտէ խտիր։ Հալպու քի շիմտիլերտէ, քիմէ հիչ պիր եէրէ սիւլուք իթմէք, վէ քէնտույէ քիմսէնին գալէմինի պիր ըէհպէր վէ պիր նիւմունէ թուրթմադըզա թէնէզզիւլ եյլէմէք խթէմէտիկինտէն, ատան քէնտի պիր թարիգ տիր հիւքմ ու տէվամ եյլէմէքտէ տիր։

Վէ հաթթա Մասխ տախի, քէնտի կիտիշինտէ սէպաթ կէօսթէրէմէմէքտէ տիր։

Թօհաֆը տա շունտա տբը քի, պիզտէ, հէր պիր չարբըզ իշէ, էն ատղրու իշ տիր նադարբյա պագըլըզ սէվինմէքլիք վէ իֆթիխար իթմէքլիք ատէթտէն պուտուղու կիպի, լիսանըմըզըն պու չարբըզլըզընը տախի պիր մուհասէնաթ, վէ պիր թէզատուիմ, վէ եախսա պիր զէնկինլիք ատա իտէրէք սէվինմէքտէ վէ մէմնուն օլմադտա տբրլար։ Պու հալ իսէ, սէվինճէճէք պիր շեյ օլմաբզտան պաշգա, հիչ լիսանըմըզ եօգ տուր կիպի պիր հալ տախի տիմէք օրաճաղընտան, էրմէնիճէտէն պաշգա պիր լիսանը, միգտարի քիֆայէտէ պիրմէյէնէրին, վէ լիսանը սայիրէտէ քիթապ վէ զաղէթա օգումանանլարընը, պիւյիւք ճէհայէթի իչինտէ գալաճադլարընտա շիւբհէ եօգ տուր, վէ նասբլքի խազաթքտա մէյատատա կէօրիւլմէքտէ տիր, սայթ Էրմէնիճինէ սէօյլէյիպ վէ օգուեանլարընը, հէման ենիզտէ տօգսան տօգուզու իւղերինտէ պիր նէվի սէրսէմիք, ահմադլըգ, վէ թէքմիլ իմատակիզ կէօրիւնմէքտէ տիր, վէ պուտա թապի տիր, չիւնքի զէվալըլար, հիչ պիր օգուտուզլարընտան, թէքմիլ պիր շէյ անլաեամամադտա տբրլար։

Զիեատէպիլէ էսէֆ օլունուր քի, պէօյէ կէօզ իլէ կէօրիւմէյիպ տէ, վազբթլար կէչիմքտէն սոնրա, պիրտէն պիրէ խալդը խարապընը մուճիպ օլուճու իլլէթլերի վէ սէպպլերի, կէօրիւպտէ տէֆի չարէսինի տիւչինէճէք, նէ պիր հէյլեթիմիզ վար տբը, վէ նէ տէ ճէսարէթ վէ ֆէտատքեարլըգ իտէճէք էֆքարտըմը, հէր ֆէնալըգ պիզտէ, ելան կիպի սէսսիզճէ սաղըլըպ վէ սիվիչկպ կիրմէքտէ, վէ պիր քէրբէ պէլմիզտէն սարաբդատան սոնրա, մէվթիմիզէ գատար չալըշմադտա տբը. վէ պունլարը վաղթինտէ խապէր վիրէնլերէ տէ, չէշմի հագարէթ իլէ պագբլմադտա օլտուղունտան, էմրի պասիրէթէ բիայէթ իտիպ, քէնտի մէնֆաաթընը տիւչինմէքլիկէ մէճպուր օլան ադգասէրլէր վէ խայրխահլար, «ատա՛մ սէնտէ, պրա՛գ սէրհօշու քէնտի հալինտէ վարսըն եաթսըն, միլլէթէ խըզմէթ իտէրիմ տէր իքէն, պէլտեա՞մ ուզրաեաճաղըզ, իշթէ միլլէթէ խըզմէթ իթմիշ օլանլարըն, հալէրինի կէօրմէքտէ-յիզ, էսկի ատամլարըն հագգլարը վար իմիշ, պիզտէ շիմտի օնլարըն նասիհաթլարընը թուրմալըեզ, օնլար, «օ՛ղլում, էկէր պէլատան խալի օլմագ իսթէր իսէն, սագը՛ն միլլէթ իշինէ գարբշմաեասըն» տէրլեր իմիշ, էվվէթ հագգը իմիշլեր, նասբլ քի պիզտէ կէօզլերիմիզլէ թէճրիպէլերինի կէօրմէքտէ-յիզ» տիմէքտէ, վէ պիրէր թարաֆա չէքիլմէքտէ տիրլեր, վէ հալիյլէ մէյատան տա, պիր թագբմ պէտխահլարա, շարլաթանլարա, նատանլարա, վէ պուտալարա գարմադտա տբը. վէ պու կիտիշիմիզ էկէր պէօրէճէճ տէվամ իտէր իսէ, պիզ եէմին իտէրէք սէօյլէրիզ քի, աղ վագբթտան, հիչ պիր ալիմ, քեամիլ, ֆագբլ վէ միւթէպէր զաթ վէ ֆամիլեա, միլլէթճէ իշլերէ կիրիշմէքլիք չէօյլէ տուրսուն, միլլէթ իշինտէ պուլունմադըղա, վէ էրմէնիճէ եաղբպ օգումադըղա պիլէ թէնեզզիւլ իթմէքյէրէք, եավաշ եավաշ պիրէր թարաֆա չէքիլմէքլիկէ մէճպուր օլաճադլար տբը . . .։

Հէր ատամ քէնտի շախսի իշինտէ, տայիմա քեար տիւչինմէքլիկէ պօրճլու պուլունտուղու կիպի, հէր ատամ հէր միլլէթճէ իշտէ տախի, տայիմա քեարլը թարաֆը տիւչինմէքլիկէ պօրճլու տուր։

Շիմտի հէր քէս, կէրէք քէնտի էվլատընա, վէ կէրէք միլլէթին չօճուգլարընա, էրմէնիճէ էօյրէթմէքլիք զայրէթինի չէքմէքտէ տիրլեր, պու իյի, լաքին, շունա տիգգամ իթմէքտէ տէյիլ տիրլեր քի, լիսանճա թուրթուլմադտա օլան թարիգ, միլլէթիմիզճէ վէ քէնտի էվլատլարընճա, մէրգումբար պիւյիւք պիր էշ, պիր ատամ, վէ պիր հիւներ պաշինա կէչիքլէրինտէ, քեարլը՞ մը օլաճադլար տբը, եօգսա զարարլը մը, վէ եախսա տահա զիեատէ քեարլը չէղբլաճադ պիր թարիգ վա՞ր մը տբը, եօգսա եօգ մու տուր. վէ պու պապատէ դարբլըզ տա, ումումէ սուրէթտէ միլլէթիմիզին էնտաֆ վէ ֆագբը սընֆլարընա վէ ալէլխուսուս թաշրալարընա օլմադտա տբը, չիւնքի զէնկինլէր քէնտի էրքէք էվլատլարընա տէյիլ, իպա գըզ էվլատլարընա պիրէ պիրէր էվրոպա լիսանը էօյրէթմէքտէ, էն պիւյիւք մէքթէպլերէ կէօնտերերէք ուլում ու ֆիւնուն թահսիլ իթթիրմէքտէ, վէ էրմէնիճէ լիսանը եաբընըզ քիլիսէտէ իշիթմէքտէ տիրլեր . . .։

Զէվալը խապդը վէ ֆուգարաեը քի՞մ տիւչիւնէճէք տիր, հիչ պիր զէնկինէն վազիֆէսի տէյիլ տիր, վէ իշլերինտէն պէրի չըղբպ տա տիւչինսէ պիլէ, պաշգա պարտան իհթիրազ իտէր, չիւնքի իւղերինէ կիւլերրեր. վէ օնլարընը կիւլմիւքլերի տէ պէր թարաֆ օլսուն, խալգ տա չօգ տէֆտանանքէօրիւք իտէր. քէնտույէ կյլիք իտէնէ վէ կյլիք տիւչիւնէնէ հագարէթ իտէր. պու հալ բէք էսկի վէ դավի պիր սահիհլիք օլաուզունտան, թա էվվէլէրբաէն պէրու, հէր միլլէթտէ, պիր տարբ-

---

տերէնկէրտէն, բէշինէն ալթմըշ բարա բուլ բարասը ալընաղը, վէ բուլ մէքթուպար իւզէրինէ եաբըշըբըլըբը հալտէ, պիրտէ մէքթուպ սահիպլինին խանէսինէ կիտիտիկինտէ, այրըճատա օրատան նիկիրմի բարա ալընմադտա տբը։ Իշպու ճէպրի վերկի, պիւյիւք մէմուրլին մարիֆէթիյլէ մէնն իտիրմէլի տիր։

Թիւճճար տայիրէկերիմիզ, Ռումէլի Ճարգիտէ իճրա օլունան աչար կլթիղամը մատտէսիյլէ մէշղուլ աբրլար։ Սոն միւզաիտէ, մահը հալին 11 ինճի կիւնիւ վուգու պուլաճադ տբը, ֆաղաթ էքսէրիեթլէ քէօղկը կշինտէ կլթիղամ օլունաճադը միւհթէմէլ կէօրիւնմէքտէ տիր։ Իհթիմալ տիր քի պու սուրէթ, մէնֆաաթբերէսթէր իշին խայբրը օլմասըն, լաքին քէօղկիւլէր մէ նամուսու թաճիրլեր իշին մէնֆաաթը տբը։

Ռումէլի վիլաեթլերի նիզամաթընը թէտգիգ մէմուր միխթիթի գամիսիոն թարաֆընտան նիզամնամէ լայիհասըյա պէրապէր տիւէլի մանթուալարընա կէօռտերիլէն պէեանամէ տիր.

Պէրլին ահանամէսինին 23 իւնճիւ մատտէսի մուճիպինճէ, Ռումէլի էնալէթլերի իշին թանզիմ օլունան նիզամնամէնին պիր նիւսխէսինի լէֆֆէն սիղլերէ թագտիմ կէս քէսպի ֆայբ կլրիրմ։ Պապը Ալի, մուահէտէնին մէղքիւր մատտէսինէ թէվֆիկան, էնալէթլերտէ թէշքիլ օլունան գամիսիոնլար վասըթասը յա, նիզամնամէ լայիհասընը թանզիմ իթթիրէճէք եէրտէ, քէնտի թարաֆընտան թանզիմ օլունան պիր լայիհայը գամիսիոնա իթա կլրմիշ իսէ տէ, Օսմանը գամիսէրլերի, Պապը Ալինին մադտէի, գամիսիոնուն մուամէլաթընը գալայաթմադտան իպարէթ պուլունտուղունու պէեան իթթիֆաքլերինտէն։ լայիհայը մէղքիւրէ նադարը միւթալաաա ալընըպ, [illegible] մէթի Օսմանիէէնին գուվվէթ վէ իթթիհատընը իսալ իթմէքսիզին, Էվրոբանը Օսմանիտէ իտարէճէք զիեատէ ատէմի մէրքէզիէթ ուսուլինի թէէսիս իթմէք իւղրէ, մէղքիւր լայիհատա պաղը թատիրաթ իճրա վէ պէնալէր իլավէ իտիրմիշ տիր։

Եէնի նիզամնամէ մուճիպինճէ, գարիեէկերտէ իսթթիաբ մէճլիսլերի իպգա օլունմազլէ պէրաաբ։ Նահիյյէ վէ իտարէ մէճլիսլերինէ տահա զիեատ։ Թամթպիգ իտիրմիշ տիր։ Վէ գայէյի ինթիխապիեէ թահսին օլունուպ, ֆագաթ նիզատան արի պիր ուսուլը ինթիխապ պուլունմասը էլզեմ կէօրիւլմիշ տիր։

Մէհաքիմին թէշքիլատը իւղրինէ բէք չօղ միւդաքէրատ ճէրեեան էլզեմիշ տիր։ Սուլհ հաքիմէրի ուսուլը ճէտրտէսի, ուսուլը մուհաքէմէյի ատտէլէշտիրիպ, շիմտիեէ գառար բէք չօղ տէֆտիրգու պուլան թէմեիզ տավալարընը էքսիլթէճէք տիր։

Նիզամաթը ճէտրտէնին հիւնրի ճէրէեանը, իտարէյի ումուրուն նիզամընտա ճէրէեան իթմէսիյլէ օլապիլէճէկինտէն, պու խուսուսա տախի իթթինա օլունմուշ տուր։

Թիւրքիա կիպի պիր մէմլէքէթատ, էմնիյյէթի շախսիեէյի թէէսիս իտէօէք պիր գուվվէյի ճէսիմ թէշքիլի գառար էլզեմ պիր շեյ տահա եօգ տուր։ Իհթիեաճը մէղքիւրուն իքմալի իշին, ժանտարմա վէ բոլիս թէշքիլ օլունաճադ տբը։

Լայիհաեը ճէտրտէնին Արնավուտլուղուն պաղը գբթալարընտա իճրա օլունամտեաճաղը հադգընտա գամիսիոնու աճիզանէմիզէ եաղըն հասբլ օլմուշ տուր։ Էվրոբատա վաղը սայիր մէմալիքի Օսմանիէէնէ կէլինճէ, գամիսիոնումուզուն էֆքեարընճա, եալնըզ Տէրիսաատէթ իլէ հէվալիսի, նիզամնամը ճէտրտէտ ահքամընտան միւսթէնա օլմադ լազըմ կէլիր։ Ֆագաթ զանն օլունուր քի, Տէրիսաատէթ իլէ միւհագամէք էհալիսի տախի, նիզամնամը մէղքիւրէնին հուգուգ վէ միւսատատաթքնա մաղհար օլմաճաղլար տբը։ Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթինին, Պէրլին ահանամէսի վէ տէվլէթի Ալիեէ իլէ ատա իթթիֆի մուդավէլէ մուճիպինճէ, հուգուգը սիեասիեէ վէ տաքէրիեէսի, վէ եէնի բազար իլէ Պոսնա պէյնինտէ ատայիշի ումումինին մուհաֆազասը իշին, պէյն էլ տէվլէթէյն միւնադրա օլան մուղավէլաթ քէմալքեան իպգա օլունմուշ տուր։ Նիզամնամը ճէտրտէ ճէզայիրի պահրը Սէֆիատէ տախի ճարի օլապիլիր։

Նիզամնամը մէղքիւրէնին չըմալի պուլունան մահէլլէր, վիլաեէթլերէ վէ միւսթագիլ միւթէսարրըֆլըգլարա թագտիմ օլունաճադ տբը։ Պունլարընը հուտուտու, իհթիեաճաթը խտարէեէ մութաալիգ տուրէթտէ վէ էսասը գավիեէ իւղրէ, ճանիպը Պապը Ալիտէն թայինին օլունաճադ տբը։ Նիզամնամը ճէտրտէ հիւքմիւնճէ, միւթէսարրըֆլարընը խայլի մէսուլիեէթի պուլունաճադ տբը։ Վէլհասբլ մէմալիքի Օսմանիեէտէ չիմտիեէ գառար նիզամնամը միւսթահսէնէ էքսիք օլմամըշ խսէ տէ, պունլարընը իճ-

---

բասթընտա ալէսսէվիեէ նոգտան կէօրիւլմիւշ տիր։ Պինաէն ալէյհ զիյրտէ վաղը իմզա գամիսիոն ադասը, նէթիճէյի մուամէլէլերինի տէվլէթլերին հիմաեէսինէ թավսիեէ իլէ, խաճմը մէդալ խտէրլեր։

ԻՄԶԱԼԱՐ

ՊՐՕՆՇՎԷՅԳ, ԴՕԶԷՔ, ՕՊԱՐԷ, ՖԻՅՄՈՐԻՍ, ՎԷՐՆՕՎԻՆ, ՀԻԹՐՕՎՕ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼԻՍԱՆԸՄԸԶ

Միլլէթճէ իտարէմիզին, էսէֆ, վէ բէք չօգ էսէֆ օլունաճադ պիր հալտէ պուլունտուղունու, էվվէլիսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ պիլտիրտիք, վասանըմըզ տախի այնի հալտէ պուլունտուղունտան, պու կիւնտէ օնատան պահս իտէլիմ։

Միլլէթճէ սայիր գուսուշլարըմըզը, տօղրու սէ՛ղլէրէք խապէր վիրտիք։ Ղէմիզտէ, նէ գառար թէասսուպ, վէ հիտտէթի զուհուրա կէլմէքտէ իսէ, պու պապատէ տախի այնի հալին զուհուրա կէլէճէկինտէ կէրչի շիւբհէ եօգ իսէ տէ, արթըգ պիզ ալբշմըշ օլտուղումուզտան, վէ պիզտէն պաշդա քիմսէ մէրտիք իտիպ տէ գուսուլըարըմըզը խապէր վիրմէմէքլիկէ, արթըգ պու սօն սէնէլէրտէ, հէր քէս եէմին իթմիշ կիպի պիր հալտէ պուլունտուղունտան, անը տախի պիզ սէօյլէյէլիմ։

Պիզիմ լիսանըմըզճա, միգտարի քիֆայէտէ մանիմանթըմըզ պուլունմատըզընտան, միւրատըմըզ պաշդա պիր ճիհէթինտէն, եանի եէնիլիկինտէն, էսկիլիկինտէն, վէ զէնկինլիկինտէն, ֆագբըլըզընտան, վէ կիւզէլլիկինտէն, չիրկինլիկինտէն, վէ գրաբառը վէ եախսա աշխարհաբառը իւսթիւն թուրթուպ թուրմամտալարընտան պահս իթմէքլիք օրմանընը, իպա իքի նօգթա իւղերինէ, էհտի քիթապէթլերին, վէ քեռֆֆէյի միլլէթ զայրէթի չէքինէրին, նադարը տիգգաթլարընը տավէթ իթմէք տիր։

Պիրինճի նօգթա շուտուր քի, հէնուզ քիմսէ պիրմէքտէ տէյիլ տիր քի, ումումէն միլլէթիմիզ, նիհայէթ պիր կիւն, էկէր պիր ադատէմիտատա մալիք օրուր իսէ, գրաբառա՞ մը գալար միրէճէք եօգսա աշխարհաբառա՞ մը։

Ալէսսէվիյէ շիմտի գուլուսընբան, կէրչի իսմէն աշխարհաբառ տբը, հալ պու քի օնտա տախի նէ պիր հուտուտա վար տբը։ Վէ նէ տէ պիր մէթօտ, հէրէ միւբէմմէլ պիր քեռականութիւն պիրէ եօգ տուր։ Հէր գալէմ, քէնտի քէյֆինէ պիր թարիգ թուրթմադտա տբը, շէյլէ քի, պիր թարաֆտան, սբրֆ աշխարհաբառ իշին, հէր ատամըն այրը այրը հոլվալար, խոնարհմանլար, դանունլար, ոճլար, վէ լուղեթլէր վէ հարֆլար գուլանբզլարը հալտէ, տիկէր թարաֆտան այիրլեր տախի, շէշիա շէշիա վէ ատրէճէ ատրէճէ, քէզալիք ատա պիր ուսուլ վէ պիր նիզամ թահթընտա օլմանբզ, ան-ճադ քէնտի քէյֆիլերինտէն պաղը պուլունտուղու թագտիրատ, աշխարհաբառը դրաբառա, վէ գրաբառը տախի աշխարհաբառտա դարբշաբարադ խոթիմալ իթմէքտէ տիրլեր։

Հէր քէս պիլիր քի, պաղբլարտա պիւթիւն պիւթիւն դրաբառ եազմադտա, վէ անըն զայրէթինի չէքմէքտէ տիրլեր։

Վէ իքինճի նօգթա տախի շուտուր քի, հէմ հէր քէս քէնտի քէյֆինէ, եէնիտէն եէնի լուղեթլեր իճատա իթմէքտէ, վէ անըն տա մութլադ սուրէթտէ էարդ օլմասընա զայրէթ կլրմէքտէ, վէ հէմտէ, իսմի խատարը, պիր պիրինտէն չօգ ֆարգը սուրէթտէ հարֆլար տէյիլթիրերէք թէրճէմէ կլրմէքտէ տիրլեր։

Քէզալիք հէր քէս տէ, հէր ուլում ու ֆիւնուն լուղեթլէրինի տախի, պիրեր լուղեթ այսուրարադ թէրճէմէ իթմէքլիկէ չալըշմադտա տբրլար։

Թօհաֆ եէրի շունտա տբը քի, պու լիս

պը մէսէլ սբրասքնա կէչմիշ տիր , վէ հէլէ պիղտէ իսէ , հէր Թարիխ վէ հայր հաղբը չէհատէթ էյլէմէ.քտէ տիր , վէ պէլքի տէ պիղդաթ պու պէնտիմիզ տախի Թատիդինէ պիր վէսիլէ օլաճադ տբը ։

Շիմոի տիւնեատա չբմէնաքֆէր , վաքօր , վէ Թէլէկրաֆ պուլունաու.ղնտան , պունլարբը դապուլ ԻԹ.մէյիպ տէ , Երնէ էսկի ուսուլտէ , անճադ գաեբգլար , եէլբէն Թէք.նէլէրի , Երա.ք պէյկիրլէրի , վէ բօս.Թալար սաեբլար իլէ դալմադլըղը վէ իշ կէօրմէ.քլիկի տիւշունէնլէրին , հիչ պիր վագբԹտա մէտէնի տիւն.եատա , մէտէնիլի.ք հալնտէ եա.չատմաեաճադլարը միսիլու , էկէր պիղտէ , խայգըմբզը , եալընրգ.քէն.տի լիսանբմբզա սագլաեբպ , վէ լի.սանբմբզը տա պու հալտէ տէվամ ԻԹտիրիր իսէ.ք , ԻՀԹիմալտէն տէ.միլ տիր , մէգքիւր միսալ հալնտէն գուրԹուլամաեբզ ։

Պիր միլէթի իլէրի կէօԹիւբէն քէնտի լիսանը տբը , վէ եախօտ հէր լիսան վէ միլէթ , պիրլի.քտէ վէ այնի նիսպէԹտէ իլէրու կիտէրլէր , պիղիմ լիսանբմբզ պու կիւնքի կիւն օ գատար բէրիշան , օ գատար գա.ֆի , եանի իսԹիմալ օլունմամբզ , վէ օ գատար աղ ատամա մախսուս գալմբզ պիր սէֆիլ հալտէ պուլուն.ճագտա տբը քի , տիւնեաեա եա.եբմբզ օլուպ , վէ տիւնեաեա հիւ.քմ ԻԹմէ.քտէ օլան պիւյիւ.ք վէ դէնկին , վէ միլիօնլարճա քիԹապլարա մալի.ք գալունան պիր գաշ լիսանլարա նիս.պէԹլէ , գօճա պիր մաշալա եանը.տա , բէ.ք ուֆաճբզ պիր դանտիլ մէսապէսինտէ պուլունտուղունտան , կալընբզ քէնտի լիսանբմբզդա գալ.ղբզբմբզտա , նէ թիւճճար , նէ պան.ջէր , նէ հէ.քիմ , նէ ալօգաթ , նէ մաքինԹթ , վէ նէ տէ ֆաբրիգա.Թոր օլամաեաճադբմբզ չէօյլէ տուր.ուն , սատէճէ պիր չիֆԹճի պիլէ գամաեբզ , չիւնքի , քիմէնէն թահ.ֆը նազարբ տիգդաթա ալմաբբզը պիր չիֆԹճիլի.ք իչին պիլէ , հէմ գու կիւնտէն պինէրճէ վէ միլեանարճա քիԹապլարա իհԹիեաճբ չէ.օիտիմիզ վար տբը , վէ հէմտէ հէր գիւն եիւղէրճէ չէչիտ եէնիտէն եէ.նի զաղէԹալար չբգմալը վէ օգունմալը տբը , չիւնքի , չիֆԹճիլի.ք իլ.մի վէ սանաթը , հէմիշէ , հէր իլիմ.տէն վէ հէր սանաթտան զիեատէ եէնի եէնի իճատլարա , իհտասլա.բա , վէ մուիւմաԹլարա մալի.ք օլա.բադ իլէրու կիԹմէ.քտէ տիր ։

Հէր էլինէ գալէմ ալան , լիսա.նբմբզը քէնտի քէյֆինէ վէ կուս.Թօսունա պիր էյլէնճէ իտէրէ.ք , պիրէր Թարիդ ԹուԹմագտա , վէ պիրէր իսԹիլլահ գուլլանմադտա օլ.մասքը , հայտե պէր Թարաֆ իտէ.լիմ , պարի շու ուլում ու ֆիւնուն վէ սանաթ լուղէթլէրինի տէյիշԹի.րիպ Թէրճէմէ իԹմէ.քլիկէ հէր հալտէ միհԹաճ վէ մէճալուր օլուպ , վէ պատէհու օնլար սայէ.սինտէ իլէրի կիտէճէյիզ ։

Պու սէօյլէտիկիմիզ , բէ.ք միհիմմ պիր նօգԹա օլտուղունտան , պիր միսալ իլէ իչղահ իտէլիմ . ֆարզ ի.տէլիմ.քի , պիր չօճուղումուզ , ածխածինի վէ ԹԹուածինի , էրմէնիճէ էօյրէնէրէ.ք , եա պուրաեա կէլտի , վէ եախօտ պաչգա պիր եէրտէ պիր իշ ԹուԹտու տա , մէգքիւր էճ.զալարտան պիրէր մբզտար չէյ ալ.մադ իսԹէտի , դէվալը չօճուդ կի.տիպ տէ , պիր Թալեանա , պիր Ռու.մա , պիր Ֆրանսբզա , պիր Ինկիլիզ , պիր Նէմչէյ , վէ եախօտ պիր Ալ.մանա , նէ՞ տիմէլի տիր , չունտան պիր մբզտար ածխածին վէ ԹԹուա.ծի՞ն մի վէր տիմէլի տիր . հալբուկ մէգքիւր միլէթլէրտէն հիչ պիրի անկաեամաեաճադ տբը , հալ պու.քի , մէգքիւր լուղէթլէր , մէգքիւր լիսանլարտա , սայ.քի այնի սուրէթ.տէ պուլունմադտէ օլտուղունտան , էկէր պիղտէ տախի էօյլէճճէ խԹիմ.մալ օլունճադ օլաբ իսէ , ապա կիւճիւ.ք չէ.քիլմէ.յէճէկինտէ , վէ պիւյիւ.քտէ մէնֆաաԹ հասբլ օլա.ճաղընտա չիւրհէ եօդ տուբ . վէ պունլարա պէնպէբ պինէրճէ լու.ղէթլէր վար տբը քի , եէնի ադգա.սէրլէրիմիզ , կիւեա պունու տա պիր ադգասէրլի.ք զանն իտէրէ.ք , քեաֆ.ֆէսինի Թէրճէմէ իԹմէ.քլիկէ չալբշ.մադտա տբրլար , չէյլէ քի , պուն.լարբն իտտասասքնճա , հէր լիսանտա սէօյլենմէ.քտէ օլան սօլֆաԹօեա պի.լէ սօլֆաԹօ տիմէ.յիպ , իլլա պիր էր.մէնիճէ լուղէթ պուլմալը տբրլար . ղարիպ եէրի շու տուբ քի , ուլում ու ֆիւնունա տայիր լուղէթլէրին հէման քեաֆֆէսի տախի Ռումճա վէ Լաթինճէ օլտուղու հալտէ , սոն.ըատան իլէրու կէմիշ օլան պիւյիւ.ք միլլէթլէր , էօյլէ պիղիմ կիպի սո.ֆուլուգ իտէրէ.ք , պիղիմ կիպի Թէրճէմէ.յէ դալդբշմաեբպ վէ լիս.ղում կէօրմէ.յիպ , իլլա , էսկի հա.լինտէ դապուլ իԹմիշ տիրլէր , վէ պունտան տա բէ.ք չօդ դօլայբզդ հասբլ օլմուշ տուբ , հաԹԹա , էն սօնրատան եէԹիշմէ.քտէ օլան Ռու.սիա տէվլէթի վէ միլլէթի պիլէ , այ.նի Թարիդի ԹուԹարադ , էսասլարբ Ռումճա վէ Լաթինճէ օլան մէդքիւր լուղէթլէրտէն , պու կիւնքի կիւն օԹուզ պինտէն զիեատէ քէնտի լի.սանլարընա լուղէթ դապուլ իյլէմիշ.լէր տիր վէ դապուլ տա իԹմէ.քտէ տիրլէր . վէ հաԹԹա , պիղղաթ տէվ.լէթի Ալիյէ տախի , այնի Թարիդի ԹուԹմագտա , վէ բէ.ք տէ ադբլ.լբբզ իԹմէ.քտէ տիր ։

Նէ՞ գատար զարիպ հալ , Ֆրան.սբզ , Ինկիլիզ , Նէմչէ , Ալման , Իս.բանեա , ԻԹալեա , վէ սայիր միլ.լէթլէր , պու եօլու ԹուԹմագլբդ.տա , եա շէրէֆճէ վէ եախօտ մէն.ֆաաԹճա պիր մահզուր կէօրմէմիշ.լէր տէ , պիղիմ ադգասէրլէր , պէս պէլլի պիր զարար վէ եախօտ պիր .քիչիչ.քիչ.ք կէօրմէ.քտէ իմիշլէր ։

Պիղիմ սէօյլէտիկիմիզ Թարիդ ԹուԹուրտուղունտա , պին մուհաս.սէնաթ վար տբը , աճապա , զարա.բբ՞ նէ տիր , անը պիլէմէեօրուզ . աճապա լիսանբմբզ լիսանէ կէլէրէ.ք պիղէ սիԹմէ՞մ մի իտէճէ.ք տիր , եօգ.սա էճատատլարբմբզ մէզարլարտան դալդարադ , տավաճբլբ՞դ մբ էյլէ.յեճէ.քլէր տիր . աճապա քիպրիմի.զէ՞ մի Թօգունմադտա տբը , եօգսա քեարբմբզդա՞ մբ Թօգունմադտա տբը , պուրտարբնը տիւշունիլ տէ , պու.նուն չարէսինէ դադբմադբզը , արդու վէ նասիհաԹ իտէրիզ ։

Ա. — Ի՞նչ է Ազգ ։ Բ. — Ազգի մը կեն.դանութեան նշաններ ։ Գ. — Հայ ազգը պիտի ապրի՞ ։

Ա. Բ.

Այս նիւթին վրայ մատեաններ յօրինել արժան էր , արժան էր զի կարող գրիչներ առարկայ ընտրէին զայս իրենց յօրինուածոց , դատո.դութեանց և քննադատութեանց ։ Այլ ցաւ է , զի թո՛ղ մատեաններ յօրինել , դէթ կարող անձին.ք դուն ուրե.ք առիթ կունենան անոր վրայ խօսիլ , և ոմանք թերեւս Դաղղայ ազգը կամ Անգլոյ վիճակը կի.մատասիրեն առանց մեր վիճակը ինկատի առնլոյ և ոմանք ալ բոլո.րովին անտարբեր ։ Լրագիրք , ազ.գային ուսումնականք (աշխարհա.կան կղեր) քան զամենայն աւելի կը պարտին ասոր վրայ խօսելու . ա.սոնց մէջ ալ հազիւ կը դանուին անոնք որք կարենան կամ կամին ներկայացնել Հայը ինչ որ էր , է , և պիտի լինի ։ Եւ ես իմ պարապոյ ժամերէս խնայելով կը համարձա.կիմ խօսիլ նիւթոյս վրայ , խնդրե.լով զի ընթերցողը եթէ դանէ թե.րութիւն՝ զայն ո՛չ իմ կամաց և սրբ.տիս այլ իմ մտաց հաճի դրել , և եթէ նշմարէ թերի բան մը՝ լրացնել աւելի ընդարձակ և բայայայտ խօ.սելով նիւթոյս դանաղան բաժան.մանց վրայ ։

Ազգ կըսուի մարդկային ընկերու.թիւն մը՝ որ սեպհական անուն , օ.րէնք , լեզու , պատմութիւն , վար.չութիւն ունեցող մի և նոյն դարմէ սերած ժողովուրդ մի իր մէջ կը բո.վանդակէ , և քաղաքական մարմին մի կը կազմէ ։ Ազգ մը կունենայ հնաւանդ ծէսեր , առակներ , դաստ.ներ , սովորութիւններ , որք սեպ.հականութեան դրոշմը կը կրեն , ճիշդ առեւտրական ընկերութեան պէս որ կունենայ յատուկ կանոն և գործառնութեանց տեսակներ։ Կեն.դանի է այն ազգը՝ որ ունի ազ.գութեան նշանները , այսինքն լե.զու , պատմութիւն , վարչական օ.րէնք և այլն ։ Եւ եթէ կըսուի թէ այս ինչ ազգը իսպառ կործանուած կամ մեռած է , ըսել է թէ նա ո՛չ ևս ունի սեպհական լեզու , վար.չութիւն , պատմական կեանք և այլն. այլապէ բանիւ այն ազգը այլ ևս չու.նի սեպհական դիրք կամ կազմու.թիւն քաղաքական աշխարհին մէջ։ Ոմանք ազգ մի կորուսեցաւ ըսելով կը հասկնան թէ՝ զայն կազմող ան.հատները կորուսեցան . բայց ընդ.հակառակն պարտ է հասկնալ թէ՝ այն ազգը կազմող անհատներէն կենդանիներ կամ սերունդ կրնան դեռ ևս դտնուիլ , բայց ո՛չ ևս ու.նին ինքնուրոյն վարչութիւն , պատ.մական կենաց շարք և այլն . կամ գամ քան զգամ կը կորուսանեն ի.րենց ազգային յատկութիւնը , պիտի մոռնան իրենց սեպհական լեզուն , պիտի հպատակին օտար վարչութեան , պիտի ընդհատի կամ խապառ խափանի իրենց պատմա.կան , քաղաքական կենաց ընթաց.քը ։ Զոր օրինակ , ընկերութեան մը լուծումը կամ կործանումը ըսելով կը հասկցուի , ո՛չ թէ նորա անդա.մաց մահը կամ կործանումը , այլ զայն կազմող անհատից հրաժա.րումը կամ այն ընկերութեան կա.նոնաց և այլ հանգամանաց եղծու.մը կամ խափանումը , մնանկանալը և այլն ։

Ազգաց պատմութիւնը կընծայէ մեզ ազգաց շարք մի՝ որք քաղա.քական աշխարհի մէջ իրենց սեպ.հական դիրքը յաջորդաբար կորու.սած են . Սաքսոնք , Հռովմայեցիք , Կոթացիք , Սկիւթացիք , Փռեգիա.ցիք , Պարթեւք և այլն , որք այժմ պատմական անուններ են միայն ։ Եւ եթէ այժմ ըսուի թէ՝ Պարթեւք կամ Հռովմայեցիք չկան , պարտ է հասկնալ թէ՝ այլ ևս չիք քաղաքա.կան մարմին Պարթեւ կամ Հռովմա.յեցի անուամբ , և կամ ոմանց ազ.գային գոյութեան նշխարհքը մի.այն կը տեսնուին այսօր . իսկ այդ հին ցեղերու զաւակներ այսօր տար.բեր անուամբ տարբեր կազմութիւն ունեցող ընկերութեան մը անհատ.ներ եղած են . ինչպէս որ լուծեալ առեւտրական ընկերութեան մը ան.հատները տարբեր անուամբ ուրիշ ընկերութեան մը անդամներ կրնան լինիլ ։ Այդ ազգերը չունին այլ ևս քաղաքական աշխարհի վրայ ներ.կայացուցիչ մի մարմին ։

(Շարունակելի)

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(207)

—

ոգիլ օլունանճադ տբը ։ Հայտէ յին , վէ մուխաթարաեբ ունուԹմադ իչին , կալընբզ միւքեաֆաթը տիւշունիւ.նիւզ ։

Պատէհու Բընէ , Տակօպէր իլէ ՊուԹօն ա՝Օրան , կէլտի.քլէրի զէ.ման եարբզը կիպի , շիմոի տախի էօնիւնէ դաթարադ , էվտէն տիշա.բբ չբգարաբ ։ Բընէնին շու հարէ.քէթի , բէ.ք ագբԱԲԼԲԴ ինտի , զիրա պալէատ պէեան օլունան միւլա.դաթ էսնասքնտա , ՊուԹօն ա՝Օր , եէնիտէն ճինաեէթ իչէեէրէ.ք , պու տերէճէ արզու օլունան աֆիլբդ թեղքերէլէրինի էլտէ իԹմէ.քլիկի պիր գաչ տէֆա տիւշունմիւ իտի ։

Պէրէ.քեաթ վիրսին , Մ. տբ Բիէօ , էմրի պասիրէթ իգԹիզասքնտան պուլունան պիր եաղան իլէ , կիւեա խբզմէթ.քեարլարբնքն ուեումագտա օլտուգլարբնը , վէ ճիւղի պիր շա.մաթատան ուեանաճադլարբնը էվ.վէլինտէն սէօյլէմիշ օլտուղունտան , իչպու մուխաթարալը ուեանմագլբդ ՊուԹօն ա՝Օրու ատամ էօլտիւմէ.քի.ք թէշէպպիւսինտէն մէնն իլլէտի ։

Նասբլ քի կէօրիւլմէ.քտէ տիր , ՊուԹօն ա՝Օր հէնուզ լաեբգբյլլ տայիրէ.յի ինսանկ.յէմէ տախիլ օլ.մամբզ իտի ։

5

ՏԱԿՕՊԷՐԻՆ ՐԱԲՕՐԹՕՍՈՒ

Պու արալբդտա սէ.քիզ կիւն կէչ.տի , վէ Մ. տբ Բիէօ Տակօպէր իլէ ՊուԹօն ա՝Օրտան խապէր ալամատբ։ Մէրգում , իչպու ուզուն միւտտէթ սիւքիւԹտէն տօպայբ թէաճճիւպ իԹմէկէ պաչամբզ իւքէն, պիր թեզ.քէրէ ալազ իԹտի քի , պունտա Տակօպէր , օլ ադչամբ , կիճէ գա.բանլբզը պատբդտան սօնրա , քէն.տիսի վէ ըէֆիգի Բընէեէ վիղԹթա վիրէճէ.քլէրինի խապէր վիրմիշ էտի։

Հայտուտլար սէօղլէրինին իճրա.սընտա պուլունտուլար , վէ Բընէ պունլարբը , ատէթի վէճճ իւղրէ ալԹ գաթթն քիչիւ.ք սայենունա կիրտիրիպ , քէնտիլէրինէ իլբ տէ.ֆա շու սիւալի իԹտի .

—Պանա խապէր վիրճէ.ք պիր չէյինի՞զ մի վար տբը ։

—Էվվէթ , միւսիւ մարքի , սիղէ պիտիրէճէ.ք չօդ չէ.յէրիմիզ վար տբը , տէեու ճէվապ վիրտի Տակօ.պէր ։

—Իյի՞ մի , ֆէնա՞ մը չէ.յէր ։

—Ալի իւլալէա չէ.յէր . չէօյլէ քի հէր չէ.յ ԹԷ.քէրլէ.ք իւղէրինտէ կի.պի հարէ.քէթ իտիեօր , գօմէտիա օյնանբմբզ տբը , տիւշմէն գալէտ տիր , վէ գուրտ տա մանտրաեա կիրմիշ տիր ։ Հասբլբ , միւսիւ մար.քի , շու արալբդ սիկին դարչընբզ.քեարբմբզդա՞ մը Թօգունմադտա տբը , պուրտարբնը տիւշունիլ տէ , պու.նուն չարէսինէ զադբմադբզը , արդու վէ նասիհաԹ իտէրիզ ։

Ա. — Ի՞նչ է Ազգ ։ Բ. — Ազգի մը կեն.դանութեան նշաններ ։ Գ. — Հայ ազգը պիտի ապրի՞ ։

Ա. Բ.

Այս նիւթին վրայ մատեաններ յօրինել արժան էր , արժան էր զի կարող գրիչներ առարկայ ընտրէին զայս իրենց յօրինուածոց , դատո.դութեանց և քննադատութեանց ։ Այլ ցաւ է , զի թո՛ղ մատեաններ յօրինել , դէթ կարող անձին.ք դուն ուրե.ք առիթ կունենան անոր վրայ խօսիլ , և ոմանք թերեւս Դաղղայ ազգը կամ Անգլոյ վիճակը կի.մատասիրեն առանց մեր վիճակը ինկատի առնլոյ և ոմանք ալ բոլո.րովին անտարբեր ։ Լրագիրք , ազ.գային ուսումնականք (աշխարհա.կան կղեր) քան զամենայն աւելի կը պարտին ասոր վրայ խօսելու . ա.սոնց մէջ ալ հազիւ կը դանուին անոնք որք կարենան կամ կամին ներկայացնել Հայը ինչ որ էր , է , և պիտի լինի ։ Եւ ես իմ պարապոյ ժամերէս խնայելով կը համարձա.կիմ խօսիլ նիւթոյս վրայ , խնդրե.լով զի ընթերցողը եթէ դանէ թե.րութիւն՝ զայն ո՛չ իմ կամաց և սրբ.տիս այլ իմ մտաց հաճի դրել , և եթէ նշմարէ թերի բան մը՝ լրացնել աւելի ընդարձակ և բայայայտ խօ.սելով նիւթոյս դանաղան բաժան.մանց վրայ ։

Ազգ կըսուի մարդկային ընկերու.թիւն մը՝ որ սեպհական անուն , օ.րէնք , լեզու , պատմութիւն , վար.չութիւն ունեցող մի և նոյն դարմէ սերած ժողովուրդ մի իր մէջ կը բո.վանդակէ , և քաղաքական մարմին մի կը կազմէ ։ Ազգ մը կունենայ հնաւանդ ծէսեր , առակներ , դաստ.ներ , սովորութիւններ , որք սեպ.հականութեան դրոշմը կը կրեն , ճիշդ առեւտրական ընկերութեան պէս որ կունենայ յատուկ կանոն և գործառնութեանց տեսակներ։ Կեն.դանի է այն ազգը՝ որ ունի ազ.գութեան նշանները , այսինքն լե.զու , պատմութիւն , վարչական օ.րէնք և այլն ։ Եւ եթէ կըսուի թէ այս ինչ ազգը իսպառ կործանուած կամ մեռած է , ըսել է թէ նա ո՛չ ևս ունի սեպհական լեզու , վար.չութիւն , պատմական կեանք և այլն. այլապէ բանիւ այն ազգը այլ ևս չու.նի սեպհական դիրք կամ կազմու.թիւն քաղաքական աշխարհին մէջ։ Ոմանք ազգ մի կորուսեցաւ ըսելով կը հասկնան թէ՝ զայն կազմող ան.հատները կորուսեցան . բայց ընդ.հակառակն պարտ է հասկնալ թէ՝ այն ազգը կազմող անհատներէն կենդանիներ կամ սերունդ կրնան դեռ ևս դտնուիլ , բայց ո՛չ ևս ու.նին ինքնուրոյն վարչութիւն , պատ.մական կենաց շարք և այլն . կամ գամ քան զգամ կը կորուսանեն ի.րենց ազգային յատկութիւնը , պիտի մոռնան իրենց սեպհական լեզուն , պիտի հպատակին օտար վարչութեան , պիտի ընդհատի կամ խապառ խափանի իրենց պատմա.կան , քաղաքական կենաց ընթաց.քը ։ Զոր օրինակ , ընկերութեան մը լուծումը կամ կործանումը ըսելով կը հասկցուի , ո՛չ թէ նորա անդա.մաց մահը կամ կործանումը , այլ զայն կազմող անհատից հրաժա.րումը կամ այն ընկերութեան կա.նոնաց և այլ հանգամանաց եղծու.մը կամ խափանումը , մնանկանալը և այլն ։

Ազգաց պատմութիւնը կընծայէ մեզ ազգաց շարք մի՝ որք քաղա.քական աշխարհի մէջ իրենց սեպ.հական դիրքը յաջորդաբար կորու.սած են . Սաքսոնք , Հռովմայեցիք , Կոթացիք , Սկիւթացիք , Փռեգիա.ցիք , Պարթեւք և այլն , որք այժմ պատմական անուններ են միայն ։ Եւ եթէ այժմ ըսուի թէ՝ Պարթեւք կամ Հռովմայեցիք չկան , պարտ է հասկնալ թէ՝ այլ ևս չիք քաղաքա.կան մարմին Պարթեւ կամ Հռովմա.յեցի անուամբ , և կամ ոմանց ազ.գային գոյութեան նշխարհքը մի.այն կը տեսնուին այսօր . իսկ այդ հին ցեղերու զաւակներ այսօր տար.բեր անուամբ տարբեր կազմութիւն ունեցող ընկերութեան մը անհատ.ներ եղած են . ինչպէս որ լուծեալ առեւտրական ընկերութեան մը ան.հատները տարբեր անուամբ ուրիշ ընկերութեան մը անդամներ կրնան լինիլ ։ Այդ ազգերը չունին այլ ևս քաղաքական աշխարհի վրայ ներ.կայացուցիչ մի մարմին ։

(Շարունակելի)

ա՝Օրան խապէր ալամատբ։ Մէրգում , իչպու ուզուն միւտտէթ սիւքիւԹտէն տօպայբ թէաճճիւպ իԹմէկէ պաչամբզ իւքէն, պիր թեզ.քէրէ ալազ իԹտի քի , պունտա Տակօպէր , օլ ադչամբ , կիճէ գա.բանլբզը պատբդտան սօնրա , քէն.տիսի վէ ըէֆիգի Բընէեէ վիղԹթա վիրէճէ.քլէրինի խապէր վիրմիշ էտի։

Հայտուտլար սէօղլէրինին իճրա.սընտա պուլունտուլար , վէ Բընէ պունլարբը , ատէթի վէճճ իւղրէ ալԹ գաթթն քիչիւ.ք սայենունա կիրտիրիպ , քէնտիլէրինէ իլբ տէ.ֆա շու սիւալի իԹտի .

—Պանա խապէր վիրճէ.ք պիր չէ.յինի՞զ մի վար տբը ։

—Էվվէթ , միւսիւ մարքի , սիղէ պիտիրէճէ.ք չօդ չէ.յէրիմիզ վար տբը , տէեու ճէվապ վիրտի Տակօ.պէր ։

—Իյի՞ մի , ֆէնա՞ մը չէ.յէր ։

—Ալի իւլալէա չէ.յէր . չէօյլէ քի հէր չէ.յ ԹԷ.քէրլէ.ք իւղէրինտէ կի.պի հարէ.քէթ իտիեօր , գօմէտիա օյնանբմբզ տբը , տիւշմէն գալէտ տիր , վէ գուրտ տա մանտրաեա կիրմիշ տիր ։ Հասբլբ , միւսիւ մար.քի , շու արալբդ սիկին դարչընբզ.քեարբմբզդա՞ մը Թօգունմադտա տբը , պուրտարբնը տիւշունիլ տէ , պու.նուն չարէսինէ զադբմադբզը , արդու վէ նասիհաԹ իտէրիզ ։

Ա. — Ի՞նչ է Ազգ ։ Բ. — Ազգի մը կեն.դանութեան նշաններ ։ Գ. — Հայ ազգը պիտի ապրի՞ ։

Ա. Բ.

Այս նիւթին վրայ մատեաններ յօրինել արժան էր , արժան էր զի կարող գրիչներ առարկայ ընտրէին զայս իրենց յօրինուածոց , դատո.դութեանց և քննադատութեանց ։ Այլ ցաւ է , զի թո՛ղ մատեաններ յօրինել , դէթ կարող անձին.ք դուն ուրե.ք առիթ կունենան անոր վրայ խօսիլ , և ոմանք թերեւս Դաղղայ ազգը կամ Անգլոյ վիճակը կի.մատասիրեն առանց մեր վիճակը ինկատի առնլոյ և ոմանք ալ բոլո.րովին անտարբեր ։ Լրագիրք , ազ.գային ուսումնականք (աշխարհա.կան կղեր) քան զամենայն աւելի կը պարտին ասոր վրայ խօսելու . ա.սոնց մէջ ալ հազիւ կը դանուին անոնք որք կարենան կամ կամին ներկայացնել Հայը ինչ որ էր , է , և պիտի լինի ։ Եւ ես իմ պարապոյ ժամերէս խնայելով կը համարձա.կիմ խօսիլ նիւթոյս վրայ , խնդրե.լով զի ընթերցողը եթէ դանէ թե.րութիւն՝ զայն ո՛չ իմ կամաց և սրբ.տիս այլ իմ մտաց հաճի դրել , և եթէ նշմարէ թերի բան մը՝ լրացնել աւելի ընդարձակ և բայայայտ խօ.սելով նիւթոյս դանաղան բաժան.մանց վրայ ։

Ազգ կըսուի մարդկային ընկերու.թիւն մը՝ որ սեպհական անուն , օ.րէնք , լեզու , պատմութիւն , վար.չութիւն ունեցող մի և նոյն դարմէ սերած ժողովուրդ մի իր մէջ կը բո.վանդակէ , և քաղաքական մարմին մի կը կազմէ ։ Ազգ մը կունենայ հնաւանդ ծէսեր , առակներ , դաստ.ներ , սովորութիւններ , որք սեպ.հականութեան դրոշմը կը կրեն , ճիշդ առեւտրական ընկերութեան պէս որ կունենայ յատուկ կանոն և գործառնութեանց տեսակներ։ Կեն.դանի է այն ազգը՝ որ ունի ազ.գութեան նշանները , այսինքն լե.զու , պատմութիւն , վարչական օ.րէնք և այլն ։ Եւ եթէ կըսուի թէ այս ինչ ազգը իսպառ կործանուած կամ մեռած է , ըսել է թէ նա ո՛չ ևս ունի սեպհական լեզու , վար.չութիւն , պատմական կեանք և այլն. այլապէ բանիւ այն ազգը այլ ևս չու.նի սեպհական դիրք կամ կազմու.թիւն քաղաքական աշխարհին մէջ։ Ոմանք ազգ մի կորուսեցաւ ըսելով կը հասկնան թէ՝ զայն կազմող ան.հատները կորուսեցան . բայց ընդ.հակառակն պարտ է հասկնալ թէ՝ այն ազգը կազմող անհատներէն կենդանիներ կամ սերունդ կրնան դեռ ևս դտնուիլ , բայց ո՛չ ևս ու.նին ինքնուրոյն վարչութիւն , պատ.մական կենաց շարք և այլն . կամ գամ քան զգամ կը կորուսանեն ի.րենց ազգային յատկութիւնը , պիտի մոռնան իրենց սեպհական լեզուն , պիտի հպատակին օտար վարչութեան , պիտի ընդհատի կամ խապառ խափանի իրենց պատմա.կան , քաղաքական կենաց ընթաց.քը ։ Զոր օրինակ , ընկերութեան մը լուծումը կամ կործանումը ըսելով կը հասկցուի , ո՛չ թէ նորա անդա.մաց մահը կամ կործանումը , այլ զայն կազմող անհատից հրաժա.րումը կամ այն ընկերութեան կա.նոնաց և այլ հանգամանաց եղծու.մը կամ խափանումը , մնանկանալը և այլն ։

Ազգաց պատմութիւնը կընծայէ մեզ ազգաց շարք մի՝ որք քաղա.քական աշխարհի մէջ իրենց սեպ.հական դիրքը յաջորդաբար կորու.սած են . Սաքսոնք , Հռովմայեցիք , Կոթացիք , Սկիւթացիք , Փռեգիա.ցիք , Պարթեւք և այլն , որք այժմ պատմական անուններ են միայն ։ Եւ եթէ այժմ ըսուի թէ՝ Պարթեւք կամ Հռովմայեցիք չկան , պարտ է հասկնալ թէ՝ այլ ևս չիք քաղաքա.կան մարմին Պարթեւ կամ Հռովմա.յեցի անուամբ , և կամ ոմանց ազ.գային գոյութեան նշխարհքը մի.այն կը տեսնուին այսօր . իսկ այդ հին ցեղերու զաւակներ այսօր տար.բեր անուամբ տարբեր կազմութիւն ունեցող ընկերութեան մը անհատ.ներ եղած են . ինչպէս որ լուծեալ առեւտրական ընկերութեան մը ան.հատները տարբեր անուամբ ուրիշ ընկերութեան մը անդամներ կրնան լինիլ ։ Այդ ազգերը չունին այլ ևս քաղաքական աշխարհի վրայ ներ.կայացուցիչ մի մարմին ։

(Շարունակելի)

ոգիլ օլունանճադ տբը ։ Հայտէ յին , վէ մուխաթարաեբ ունուԹմադ իչին , կալընբզ միւքեաֆաթը տիւշունիւ.նիւզ ։

Պատէհու Բընէ , Տակօպէր իլէ ՊուԹօն ա՝Օրու , կէլտի.քլէրի զէ.ման եարբզը կիպի , շիմոի տախի էօնիւնէ դաթարադ , էվտէն տիշա.բբ չբգարաբ ։ Բընէնին շու հարէ.քէթի , բէ.ք ագբԱԲԼԲԴ ինտի , զիրա պալէատ պէեան օլունան միւլա.դաթ էսնասքնտա , ՊուԹօն ա՝Օր , եէնիտէն ճինաեէթ իչէեէրէ.ք , պու տերէճէ արզու օլունան աֆիլբդ թեղքերէլէրինի էլտէ իԹմէ.քլիկի պիր գաչ տէֆա տիւշունմիւ իտի։

Պէրէ.քեաթ վիրսին , Մ. տբ Բիէօ , էմրի պասիրէթ իգԹիզասքնտան պուլունան պիր եաղան իլէ , կիւեա խբզմէթ.քեարլարբնքն ուեումագտա օլտուգլարբնը , վէ ճիւղի պիր շա.մաթատան ուեանաճադլարբնը էվ.վէլինտէն սէօյլէմիշ օլտուղունտան , իչպու մուխաթարալը ուեանմագլբդ ՊուԹօն ա՝Օրու ատամ էօլտիւմէ.քի.ք թէշէպպիւսինտէն մէնն իլլէտի ։

Նասբլ քի կէօրիւլմէ.քտէ տիր , ՊուԹօն ա՝Օր հէնուզ լաեբգբյլլ տայիրէ.յի ինսանկ.յէմէ տախիլ օլ.մամբզ իտի ։

Ա. — Ի՞նչ է Ազգ ։ Բ. — Ազգի մը կեն.դանութեան նշաններ ։ Գ. — Հայ ազգը պիտի ապրի՞ ։

Ա. Բ.

Այս նիւթին վրայ մատեաններ յօրինել արժան էր , արժան էր զի կարող գրիչներ առարկայ ընտրէին զայս իրենց յօրինուածոց , դատո.դութեանց և քննադատութեանց ։ Այլ ցաւ է , զի թո՛ղ մատեաններ յօրինել , դէթ կարող անձին.ք դուն ուրե.ք առիթ կունենան անոր վրայ խօսիլ , և ոմանք թերեւս Դաղղայ ազգը կամ Անգլոյ վիճակը կի.մատասիրեն առանց մեր վիճակը ինկատի առնլոյ և ոմանք ալ բոլո.րովին անտարբեր ։ Լրագիրք , ազ.գային ուսումնականք (աշխարհա.կան կղեր) քան զամենայն աւելի կը պարտին ասոր վրայ խօսելու . ա.սոնց մէջ ալ հազիւ կը դանուին անոնք որք կարենան կամ կամին ներկայացնել Հայը ինչ որ էր , է , և պիտի լինի ։ Եւ ես իմ պարապոյ ժամերէս խնայելով կը համարձա.կիմ խօսիլ նիւթոյս վրայ , խնդրե.լով զի ընթերցողը եթէ դանէ թե.րութիւն՝ զայն ո՛չ իմ կամաց և սրբ.տիս այլ իմ մտաց հաճի դրել , և եթէ նշմարէ թերի բան մը՝ լրացնել աւելի ընդարձակ և բայայայտ խօ.սելով նիւթոյս դանաղան բաժան.մանց վրայ ։

Ազգ կըսուի մարդկային ընկերու.թիւն մը՝ որ սեպհական անուն , օ.րէնք , լեզու , պատմութիւն , վար.չութիւն ունեցող մի և նոյն դարմէ սերած ժողովուրդ մի իր մէջ կը բո.վանդակէ , և քաղաքական մարմին մի կը կազմէ ։ Ազգ մը կունենայ հնաւանդ ծէսեր , առակներ , դաստ.ներ , սովորութիւններ , որք սեպ.հականութեան դրոշմը կը կրեն , ճիշդ առեւտրական ընկերութեան պէս որ կունենայ յատուկ կանոն և գործառնութեանց տեսակներ։ Կեն.դանի է այն ազգը՝ որ ունի ազ.գութեան նշանները , այսինքն լե.զու , պատմութիւն , վարչական օ.րէնք և այլն ։ Եւ եթէ կըսուի թէ այս ինչ ազգը իսպառ կործանուած կամ մեռած է , ըսել է թէ նա ո՛չ ևս ունի սեպհական լեզու , վար.չութիւն , պատմական կեանք և այլն. այլապէ բանիւ այն ազգը այլ ևս չու.նի սեպհական դիրք կամ կազմու.թիւն քաղաքական աշխարհին մէջ։ Ոմանք ազգ մի կորուսեցաւ ըսելով կը հասկնան թէ՝ զայն կազմող ան.հատները կորուսեցան . բայց ընդ.հակառակն պարտ է հասկնալ թէ՝ այն ազգը կազմող անհատներէն կենդանիներ կամ սերունդ կրնան դեռ ևս դտնուիլ , բայց ո՛չ ևս ու.նին ինքնուրոյն վարչութիւն , պատ.մական կենաց շարք և այլն . կամ գամ քան զգամ կը կորուսանեն ի.րենց ազգային յատկութիւնը , պիտի մոռնան իրենց սեպհական լեզուն , պիտի հպատակին օտար վարչութեան , պիտի ընդհատի կամ խապառ խափանի իրենց պատմա.կան , քաղաքական կենաց ընթաց.քը ։ Զոր օրինակ , ընկերութեան մը լուծումը կամ կործանումը ըսելով կը հասկցուի , ո՛չ թէ նորա անդա.մաց մահը կամ կործանումը , այլ զայն կազմող անհատից հրաժա.րումը կամ այն ընկերութեան կա.նոնաց և այլ հանգամանաց եղծու.մը կամ խափանումը , մնանկանալը և այլն ։

Ազգաց պատմութիւնը կընծայէ մեզ ազգաց շարք մի՝ որք քաղա.քական աշխարհի մէջ իրենց սեպ.հական դիրքը յաջորդաբար կորու.սած են . Սաքսոնք , Հռովմայեցիք , Կոթացիք , Սկիւթացիք , Փռեգիա.ցիք , Պարթեւք և այլն , որք այժմ պատմական անուններ են միայն ։ Եւ եթէ այժմ ըսուի թէ

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ՍԷԼԱՄԸԶ

Վարժարանիս վերաբացումն տեղի պիտի ունենայ Սեպտ. 1 Երկուշաբթի։ Դասերն պիտի սկսին հետևեալ օրն։

Երիցապունից դասարանն, որ նոր պիտի սկսի, մէկ շաբաթ աւելի ուշ, Սեպտ. 8ին, պիտի բացուի։

Ցառաջիկայ դպրոցական տարւոյն համար Տնօրէնութիւնն նոր միջոցներ ձեռք առած է որք պիտի նպաստեն վարժարանին առաւելագոյն զարգացման։

Տնօրէնութիւնն, իւր հաստատութեան մեծագումար ծախուց առջև, ստիպուած է յայտարարել թէ ուրոյած է դիրել գիշերօթիկ աշակերտներու թոշակին վերայ, և յուսալով մ'ընել արտաքիններու մասին։

Գիշերօթիկ աշակերտներու տարեկան թոշակն է 32 օսմ. ոսկի, վեցամսեայ կանխիկ վճարելի։ Մէկէ աւելի աշակերտ տուող ծնողաց դէպ 2 ոսկի կը զեղչուի։ Լուացքի տարեկան մասնաւոր տուրքն է 2 ոսկի՝ անհրաժեշտ վճարելի։

Ցերեկեայ աշակերտաց տարեկան թոշակն է ուսումնարանի աշակերտաց համար 10 ոսկի, իսկ նախակրթարանի աշակերտաց համար 8 ոսկի, վեցամսեայ կանխիկ վճարելի։

Վարժարանիս մէջ գիշերօթիկ և ցերեկեայ դէպ 10 ական աշակերտ կրնան ընդունուիլ թերաթոշակ, և այն ալ երբ աշակերտին ծնողաց անկարողութիւնն ստուգուի։

Հին պայմանաց համեմատ արդէն եղած վճարմունք օրինաւոր պիտի համարուին մինչ ի նոր վճարաժամ։

Տնօրէնութիւնն կը յուսայ որ Մեծ. ծնողք, որք միշտ դոհ եղած են իւր հաստատութենէն, յօժարակամ պիտի համակերպին նիւթական նոր պայմանաց որ նպատակ ունին վարժարանիս յարատևութիւնն ապահովել և զարգացումն դիւրացնել։

Հիմնադիր–Տնօրէն
Ռ. Յ. Պէրպէրեան

1880 Օգոստ. 23

ՄԷԶՊՈՒՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԱՂՋԿԱՆՑ

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՅ ԻՄԱՏԻԼ

Վարժարանիս Տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել, որ ամբան արձակուրդը շարթուս վերջը լրանալով աշակերտուհիք պարտաւորեալ են ներկայանալ 'ի վարժարան առաջիկայ Բշ. Օգոստ. 25։

Այս առթիւ աւելորդ չեմք համարիր յայտ առնել թէ մեր այս երկրորդ շրջանին մէջ անուշտ եմք որ Ծնողք աւելի գոհ պիտի ըլլան վարժարանիս բարեկարգութենէն, ինչպէս նախընթացին մէջ, և յուսով եմք որ շատ Ծնողք այս անդամ ևս կը հաճին պատուել վարժարանս մեր խնամոց յանձնելով իրենց ուսման և կրթութեան կարօտ աղջկունքը։

Վարժարանիս Տնօրէնն իրեն դիմողներն իւր պաշտօնատեղին կընդունի ամեն օր մինչև կէս օր։

Մկրտիչ Ս. Մելքոնեան

1880 Օգոստ. 20

ՍՈՒՐԻՆԵԱՆ ԵՐԿՍԵՌ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Սոյն կրթական հաստատութեան հինգերորդ շրջանն սկսեալ է 1880 օգոստ. 19ին. կանոնաւոր դասախօսութիւնք կը շարունակին սեպտեմբեր մէկէն։

Վարժարանիս մէջ կ'ուսանդուին Հայ. Գաղղ. Թուրք եւ Անգղ. լեզուք, Կրօնք, Պատմ. Աշխարհ. Ուսողութիւն, Բնական գիտութիւնք, Զայնական և գործնական երաժշտութիւն, Մարմնամարզ, եւ աղջկանց համար՝ ձեռ ու ասղնագործ.

ՕԳՈՒԵՈՒՆՈՒՔ

Մ. Վ. Ծաննինին 1867 սէնէսինտէ թէէսսիս իլլէտիկի «Շէմս» նամ մէշհուր էճզախանէսի, պու սէնէ մայիս 3 տէ միւհթէրէք օլմուշ իսէ տէ, սահիպինին մէհարէթինէ յայրգ պիր թարգտա վէ տահա միւնթազամ վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ պու տէֆա եէնիտէն թէէսսիս վէ քիւշատ օլունմուշ տուր։

Ֆուալէճաթը թըպկիյէ, էտվաթը ճէրրահիյէ, ըթրրիյաթ (բարֆիւմըրի), վէ սայիր պիւ ճիւմլէ էճզա վէ էմթաա էվրօբատան եէնի կէթիրտիլմիշ տիր։ Մէզքիւր էճզախանէտէ ըէչէթազար սիւրաթլէ իճրա օլունուր, վէ իլաճլար պէօյիւք տիրգաթլա եաբըլըր։

Թօքատան միւպայեա իչիւն Մ. Վ. Ծաննինին Սթամպօլտա Պաղչէ գաբուսունտա Ճէլալ պէյ խանընտաքի մաղազատա պագը օլուպ, Թաշրա իչիւն գամիսիոնլար մէզքիւր մաղազատա գապուլ օլունուրլար։

Բուսոճուգտաքի շիւպէ բէք միւքէմմէլ վէ միւնթազամ սուրէթտէ պուլունմագտա տըր։

1852 սէնէսինտէ Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա թէէսսիս օլունմուշ օլան 77 նիւմէրօլու Ծաննի էճզախանէսի տախի միւմալէյհ Մ. Վ. Ծաննինին մախտումը տիրլօմալը Շիմիթ Տօգթէօր Յ. Ծաննի թարաֆընտան իտարէ օլունմագտա տըր։

Մ. Ծաննինին իտիրնէտէ տէ էճզանը տիւքքանը վէ Պէյօղլունտա քիմեախանէսի վար տըր։

Տօգթօր Կոմիտաս Օրմանեան էֆէնտի, էվվէլքի կիպի, Մ. Ծաննինին իսթանպօլտաքի էճզախանէսինտէ սաաթ իւչտէն տօգուղա գատար պուլունուպ, խասթաղտը գապուլ իտէճէք տիր։ Ցիյաթլար բէք էհվէն

եթէ փափաքողաց բաւական թիւմը գտնուի՝ արդի Ցունարէն լեզուի խօսակցութեան եւ ուսման ճիւղն եւս պիտի աւելցուի։ Աշակերտաց խօսակցութեան լեզուն Դաղղիերէնն է վարժարանիս մէջ ընդ հակողութեամբ Դաղղիացի Տնայուն վարչի մ'և Դաղղիախօս Իտալուհւոյ մը։

Վարժարանս իւր կանոնաւորութեանը, մանքուր բարոյականին, և ուսումնական յառաջդիմութեան մասին արդար համբաւոյ արժանացած է արդէն։

Գիշերօթիկ աշակերտաց տարեկանն է 32 ոսկի Օսմ. ցերեկեայ աշակերտք և աշակերտուհիք ըստ կարգի և ըստ կարողութեան կը վճարին։

Դուռ–գարու
Նշանճը ճատտէսի
Թիւ 54. 57.

Համաղգեաց օրիորդաց վարժարանին տեսչութիւնը պարտ կը համարի և փութայ ծանուցանելու Ցարգոյ Հասարակութեան, որ առաջիկայ սեպտեմբեր ամսոյն մէկին պիտի բացուի վարժարանը իւր առաջին ընթացքը յարատեւելու, որով կը հրաւիրէ իւր ուսումնասէր աշակերտուհիները, փութալ նոյն օրը ներկայ գտնուելու անպատճառ։

Հ. Յովհաննէս Վրդպետ. Ծաղիկեան
Տեսուչ
Օրիորդաց վարժարանի

1880 Օգոստոս 20
Բերա Լալէ փողոց
Թիւ 11

ԱԶԴ

Նոյեմբրի Դաղղիերէն—Հայերէն Բառարանին 15երորդ թերթը ևս հրատարակեցաւ։ Առ այժմ կանոնաւոր կերպով շաբաթը մէկ թերթ պիտի ելնէ. իւրաքանչիւր թերթի գինն է 60 փարա արծաթ։ Դիմաւոր մեծերանոցն է Ֆրէնկեան դրամագլուխոցը, Ուղղն շարչը, թիւ 362. կը գտնուի նաև ամեն Հայ գրավաճառաց քով, Աբշակ էֆէնտիի թըղթավաճառանոցը ի Ղալաթիա, և Վայսի քով ի մեծ փողոցն Բերայի։

Զինկեանէ Գրիգորն օն եէտինճի ճիւղի չբգմբշ օլուպ, վէ թէքմիլ թադըմ կէրէք մանթպատմիշտա վէ կէրէք քիմիապճըլարտա սաթըլմագտա օլտուրլունտան, վէ մէզքիւր քիմիապը օգուեանկարքն քեաֆֆէսի տախի թէէղղիւղ իսէրէք մէմնուն գալմագտա պուլունտուգլարընտան, կիւղել բոման օգումագ արդու իսէնէլերին, իշթիբասընա հիմիէթլերինի արդու վէ տավէթ իսէրիզ։

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ ԵՐԿՐԱՁԱԲՈՒԹԻՒՆ

Վան Նախապատրաստական Ա. Տարւոյ

Թարգմանեալ
Ի Յ. ՍԻՄՕՆԵԱՆԷ

Դըրգ սահիֆէսէն իպարէթ կիւզէլ պիր տէրս իսպալէ ճիկի տիր պու քի, մէքթէպլէրիմիզէ իսթիմալ օլունտուղունտա, պիյիւք ֆայիտէ հասըլ օլաճաղընտա չիւբհէ եօք տուր։

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ԳՐԵՑ

Նաղար Յ. Գորբյեանց

Եիւղ սահիֆէսէն իպարէթ օլուպ, վէ կիւզէլճէ թապ իսթիմիշ օլան պու բիտալէ, մէքթէպլէրէ հալէրտէն պահս իթմէքտէ օլտուղունտան, հէրքէսին օգուեեուպ իսթիֆատէ իթմէսինի արզու վէ նասիհաթ իսէրիզ։

Մէզքիւր բիտալէ եէնի ճամի Զիլինկիրէր էատտէսինտէ, Ս. Ղուկասեան քիթապխանէսինտէ, 5 էր ղշտ. սաթըլմագտա տըր։

ԴԱՍԱԳԻՐՔ

ՀԱՅ–ԱԶԳ. ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

Ի պէտս
ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ
ՀԱՏՈՐ Բ.

Մինաս էֆէնտի Դաբամճեան թէրթիպ ու թէէլիֆի օլան պու միւքէմմէլճէ թարթիսիմիզին պիրինճի ճիլտինի զաթէն իլան իթմիշ իսի, իշմէ պու տէֆա իլինճի ճիլտինին բունիւմայի զուհուր օլտուղու, մանէ մեհունիյէ կէօրիւմիշ, վէ քիթապճըլարտա 8 էր ղշտ. սաթըլմագտա պուլունմուշ տուր։

Մէզքիւր քիթապ կիւզէլճէ թապ իսիրմիշ օլտուղու հալտէ, 340 սահիֆէսէն իպարէթ օլտուգտան պաշղա, կիւզէլճէտէ ճիլտէթարիրմիշ տիր։

Մէզքիւր թարիխին վագթիմիզէ այիտ պուլունան գրիթասընա տայիր օլան պաղը գրիթիդամըզը կէլէճէք հաֆիզա պէէան իսէրիզ։

ՆՈՒԱԴՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆՔ

Բովանդակութիւն

Թիւ 11. Տէր կեցո՛ զՀայաստան։
Հայտ. քաղաղանք։
Թիւ 12. Արտասուք։

Նուագացս հրատարակիչը այս առթիւ կը յայտարարէ ի միտմուութիւն պատուարժան բաժանորդաց թէ հատատապէս որոշած է այս գործը շարունակել, և եթէ այնչափ ֆիտա ևս կրէ նիւթապէս որոյ չկարենայ հանդուրժել, դ'նէ մէկ շրջանը անուշտ պիտի աւարտէ հրատարակելով հեղինակէ սոյն տետրերն ըստ առաջնոյ յայտարարութեան։

ՆՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ԳԱՂԴԻԱՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Ս. ԳՈՐԱՆԱՆԷ

Սոյն դասագիրքը որ իւր դիւրասայց ոճով իւր տեսակին մէջ առաջինն է, ազգասէր և ուսումնասէր մի անձի նպաստի շնորհիւ այսուհետև փոխանակ 3 դահեկանի պիտի վաճառի 50 փարա (տպագրութեան գնովն)։

Այս առթէն տչակերտք և ուսանողք պիտի կրնան մեծապէս օգտիլ։

Կեդրոնատեղին է Մէրճան Վ. Ա. Մրադպաշեանի գրատունը թիւ 57։

ՏԻԿԻՆ ԲԱԲ–ԲԱՌԱՆԹԻՆ

Թուրքանոսրեան և Երկրագործական
Վան Նախապատրաստական Ա. տարւոյ

Կը գտնուի յիշեալ գրեանց տէր և հրատարակիչ Արամ Մ. Աշճեանի տարարանը Պօլիս Ֆինճանճըլար փողոց Եուսուֆեան խան թիւ 1։

Գին 40 փարայ։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ.
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԻՆՃՈՒԵԱՆ.

CAMELIA

ԳԱՄԷԼԻԱ

Պէյօղլուտա Հաճօ Բալօ խանընտա 7 վէ 8 նիւմէրօլարրա մուրագգամ՝ օլան մէզքիւր մաղազատա իլք պահար վէ եաղ մէվսիմի իչին սոն մոտա օրմագ իւղրէ Բարիսին պիրինճի ֆապրիգալարը մամուլաթընտան էնվայի ճինս գումաշլար, էզճիւմէ, սիեահ գաղմիր, վէ գաստրն մանթօսու իչին էնվայի ըէնք գաղմիրէր, գաստրն իչին էնվայի պէղէր, վէ սոն մոտա իչին եէնի ճէրպ օլունմուշ էնվայի շերիպլէր, վէ գաստրն շաբգալարը իչին սոն մոտա օլարագ թէզեինաթլար, գաստրն գըրավաթլարը վէ Ռէյնիէ էրսիվէնպէրի պուլունմագտա տըր։

Ֆիեաթլար մագթու տուր։

Մէճիտիյէ 20 զուրուշա ալինը։

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐՇԷ

ՍԻՊՈՒՐԹԱ

NORTH BRITICH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY

ՆՈՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻԹ ԷՆԴ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լէնդրա վէ Էդինբուրկ եանընը
սիկուրթա գումբանեասը

	Ինկ. Լր.	
Ասըլ սերմանէ	2,000,000	
Իսթէնմիշ սերմանէ	450,000	
Յանընը շիւպէսինտէն հասըլ օրմուշ իհթիեաթագէսի	1,156,690	1,606,690
1878 սէնէսինտէ քեարը սաֆի	976,119	

NORTHEN ASSURANCE COMPANY

ՆՈՐԹՀԷՐՆ

Նամ Լէնդրա եանընը վէ Եոմիւ սիկուրթա գումբանեասը

	Ինկ. Լր.	
Ասըլ սերմանէ		3,000,000
Իսթէնմիշ սերմանէ	150,000	
Եանընը վէ էմիւր շիւպէսինտէն հասըլ օրմուշ իհթիեաթ ագճէսի	525,000	675,000
1878 տէ սաֆի քեար		4050000

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարընն ՊԻՐԼԷՆՄԻՇ աճէնթօսու նասպ օլունմուշ օլուպ, եանկընն վէ էմիւր սիկուրթասը իչին չոգ գալայըզլար վիրէպիւիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չոգ միւշթէրիլէրինէ, վէ իսթանպօլուն բաղպէթլու էհալիսինէ իլան իտէր։

Մէզքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ սիկուրթաեա թուրթուղլարը էպնիեէլէրի, պէյրլէրինտէ թագսիմ իտէճէքլէր տիր։ Եանընը սիկուրթասը իչին վիրտիքլէրի գալայըզլար իւէպիր չոգ իշ եաբմաեա միւգթէտիր տիրլէր։

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Դալաթա վէ Իսթանպոլ վէ ճիվար շէհիր վէ քէօյլէրտէ էպնիեէ սիկուրթաեա թուրթաճագ տըր։

Maritime Insurance Cie, Limited
of Liverpool
Capital £ 500,000
ՄԱՐԻԹԱՅՄ
ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲ.
Սէրմանէ 500,00 Ինկ. լիր.

Սահիպ իմզա, վաբօր վէ եէլքէն կէմիլերի վէ տէրունինտէքի էշեա վէ էմթաաեը ղաեէթ ֆայիտէլի չարթարլա սիկուրթաեա թուրմագ իչին մէզքիւր գումբանեա թարաֆընտան բուխսաթ իսթիհսալ էյլէմիշ տիր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլերին, Դալաթատա Գոմիսիոն խանը քէօշէպաշընտա տէմիր քէօբրիւեէ նազըր օլան օտաեա միւրաճաաթ իլէմէլերի։

Մէզքիւր Գումբանեալարըն աճէնթօսու
ՀՕՀՆ ԲԱՌՈՒ
վէ ումուր ու մէսալիհինէ մէմուրու
ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 8 Սեպտ.

Ինկլիզ գոնսոլիտի	97-5/8
Լոհամը Ռումիլէ աչըլոը	09-7/8
» » գաբանոը	09-7/8
1865 Իսթիգրազը	10-1/2
1869 »	10-1/4
1871 «	69-3/4
1872 (Պօնտիւ Թրէզօր)	18-1/4
1873 »	10-
Օսմանլը Պանդասը	10-1/4
Բուսիա իսթիգրազը 1873	89-7/8
Մըսըր իսթիգրազը՝ պիրլէշմիշ	62-7/8
» իսթիեաղլը (չբմէնտը.)	91-1/4
Տէվլէթը Ալիէնին 1877 իսթիգրազը	82-7/8
Տաիրա սանիեէ	70-3/4
Մըսըրըն Բօչիտ իսթիգրազը	–
1877 Մաճարիսթան էհամը	93-7/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	–

Բարիս, 8 Սեպտ.

Ֆրանսըզ ֆոնտուսու 3 %	87-10
» » 3 % Ա. մըրթիսմանլը	–
» » 5 %	120-57 1/2
Լոհամը Ռումիլէ աչըլոը	10-
» » գաբանոը	09-90
1865 Իսթիգրազը	55-75
1869 »	51-25
1873 »	48-75
Բուսիէլի շըմէնտը. Թահվիլա.	51-
Օսմանլը Պանգասը	511-25
Գրէտի Լիոնէ	965-
Բուս ֆոնտուսու 5 % (1877	95-5/
Բուսիանըն Շարք իսթիգրազը	61-
Իթալիա ֆոնտուսու	87-
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	320-
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	19-1/2
Գամպիօ Լոնտրա իւղէրինէ	25-3

Բարիս, (Պուլվար) 6 Սեպտ.

Ֆրանսըզ ֆոնտուսու 5 %	120-60
Լոհամը Ռումիլէ	9-95

Վիէննա, 7 Սեպտ.

Լոնտրա իւղէրինէ գամպիա	113- 5
Բուսիէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	13-90

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ռում. օգոստոս 27 ագշմ. գր.	10-25 1/2
» » օգոստոս 28 սպհ. աշ.	10-22
» » Էն եիքսէք	10-22
» » Էն աշաղը	10-21
» » Մասթ 5 տէ	10-21
1865 Իսթիգ. (Մուլթօն) 6 % ֆ.	-
1865 » » 6 % ֆ.	-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	-
1872 » (Պօն տիւ Թրէզօր	-
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	-
Բուսիէլի շըմէնտրֆէր	29-3/4
Ըէքօր	ը-ը- 01-
Հէվալէսիզ	ը-ը- 01-
Ագչէ ֆայիզի	% 09-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	3-27
Մօսիէթէ ժէն 6 %	4- 6
Իսթանպոլ Պանգասը	7-25
Մօսիէթէ Օթօման	2-38
Թրամվայ 5 %	392-
Լավրիօմ (մատէն)	-

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկլիզ լիրասը	110-20
Ֆրանսըզ ալթունու	88-
Բօլ	90-25
Գրիմից ալթունու	51-28
Պէեազ մէճիտիյէ	107-11
Մէթալիք	215-15
Պէշիք	213-
Ալթըլդ	129-
Պագըր	570-
Գարպոն գայիմէսի գաբիք	8-65

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիքսէք	1190-
Էն աշաղը	1190-
Մասթ 5 տէ	1190-